

Arbeidsgruppens forslag til opplæringsprogram for vektere

KAP 1 ARBEIDSGRUPPENS MANDAT OG SAMMENSETNING

Bakgrunn

Vaktvirksomhetsloven ble endret ved lov 19. juni 2009 med ikrafttredelse 1. april 2011.

Politidirektoratet fikk med bakgrunn i endringene i vaktvirksomhetsloven i oppdrag fra Justisdepartementet å utforme et mandat og nedsette en arbeids- og referansegruppe som skulle se nærmere på opplæringsprogrammet for vektere. Politidirektoratet sendte sitt forslag til Justisdepartementet i brev av 2. mai 2011. Justisdepartementet tiltrådte deretter forslaget i brev av 13. mai 2011.

Sammensetning:

Arbeidsgruppen består av Jon Norheim fra NHO Service, Trond Karlsen fra Norsk Arbeidsmandsforbund, Asle Moe fra Oslo politidistrikt og Anette Berger fra Politidirektoratet

Referansegruppen består av Gry Bråtømyr fra Norsk Rockforbund, Torill Heggen fra Nærings- og handelsdepartementet, Magne Braadland fra NHO Reiseliv, Rolf Erling Angelsen fra Norsk studentorganisasjon, Kent Korsell fra Vectrocon, Jostein Kvisterøy fra Utdanningsdirektoratet og Heidi Einarsson fra Luftfartstilsynet.

Gruppen ledes av Politidirektoratet.

Arbeidsgruppens mandat

Mandatets punkt 1

Foreslå læreplan for teoretisk grunnkurs og for praksisopplæring for vektere, jf. vaktvirksomhetsforskriften §§ 7 og 8. Tilgjengelig relevant faglitteratur og undervisningsmaterieell skal gjennomgås og det skal ved utarbeidelsen av forslag til nye læreplaner tas hensyn til behovet for fleksible og kostnadseffektive undervisningsopplegg tilpasset geografiske og strukturelle utfordringer, og til mulighet for samordnet teoretisk og praktisk innlæring.

Punkt 1.1

Foreslått læreplan for teoretisk grunnkurs skal angi

- a) *innholdet i og omfanget av emnene angitt i forskriften § 8 annet ledd jf. første ledd, samt pensum for alle emner*
- b) *teoretiske emner og opplæringselementer som må være gjennomført før praksisopplæring kan starte, jf. forskriften § 8 annet ledd siste punktum*
- c) *emner eller delemner som kan baseres på selvstudium, ev. fjernundervisning og emner eller delemner som krever deltakende undervisning*
- d) *emner eller delmemner som eventuelt kan gjennomføres sammen med tilleggsopplæring for ordensvaktjeneste, jf. forskriften § 12 første ledd*

Mandatets punkt 2

Foreslå plan for gjennomføring av undervisning og eksamen for vekterutdanningens grunndel, herunder prøveform, avleggelse, retting utstedelse av eksamensbevis og klageordning

Mandatets punkt 3

Foreslå rutiner for ajourføring av læreplanene, herunder pensum

Mandatets punkt 4

Foreslå læreplan med pensum for tilleggsopplæring i verditransportjeneste, ledsagertjeneste og ordensvaktjeneste, jf. forskriften §§12 til 15. Herunder skal arbeidsgruppen vurdere et opplegg for integrering av teoretisk grunnkurs og tilleggsopplæring for ordensvaktjeneste som følge av den tematiske sammenhengen mellom disse utdanningene og adgangen til å velge bort mellomliggende praksisopplæring for vektere. Foreslått læreplan for tilleggsopplæringen skal angi krav til, og gjennomføring av hensiktsmessig praksisopplæring for ordensvakter, jf. forskriften § 9 annet ledd

Mandatets punkt 5

Identifisere eventuelle emner eller delemner i teoretisk grunnkurs som også inngår i opplæring som sikkerhetskontrollør på lufthavn, jf. forskriften § 12 annet ledd, samt foreslå et opplegg for gjennomføring av teoretisk grunnkurs uten overlappende krav

Mandatets punkt 6

Foreslå plan for gjennomføring av regodkjenning hvert fjerde år for vekterutdanningens grunndel og for tilleggsopplæring i ledsagertjeneste, verditransportjeneste og ordensvaktjeneste. Foreslått prosedyre for regodkjenning skal være effektiv og slik at prøven fortrinnsvis kan gjennomføres på arbeidsplassen

Mandatets punkt 7

Foreslå minimumsstandard for undervisningslokaler og fasiliteter, jf. forskriften § 17 annet ledd, herunder ta i betraktning behov for mobile kursopplegg.

Mandatets punkt 8

Foreslå retningslinjer for vurderingen av krav til instruktører, hovedinstruktør og ansvarlig praksisinstruktør, jf. forskriften §§ 18 til 20

Arbeidsgruppens avgrensning av mandatet

Vekterlovgivningen med tilhørende forskrift gjelder på norsk territorium. Følgende vaktvirksomhetsområder faller utenfor mandatet: Vaktvirksomhet på ambassadeområder som benyttes av fremmed stat (unntatt etter forskriften § 1), vaktvirksomhet som Forsvaret utfører ved bruk av eget personell, vaktvirksomhet på skip eller godsterminaler på havner eller havneterminaler som omfattes av ISPS-regelverket, og vaktstyrken ved Norges Bank (lovens § 2).

Lovgivningen gjelder kun ubevæpnet vektertjenester (lovens §12).

Arbeidsgruppens arbeid:

Arbeidsgruppen har fått frist til 1. desember 2011 med å levere sitt arbeid.

Arbeidsgruppen har i perioden 11. august – 28. november avholdt 17 møter. Av disse har referansegruppen vært med på to møter (11. august og 8. november). På møtet 11. august fikk referansegruppens medlemmer fremmet sine synspunkter og kommet med sine innspill som arbeidsgruppen tok med inn i arbeidet. De skriftlige bidragene er vedlagt. I tillegg har arbeidsgruppen invitert Utdanningsdirektoratets representant i referansegruppen, Jostein Kvisterøy, på møtet 10. oktober 2011. Arbeidsgruppen har i tillegg flere ganger vært i kontakt med og fått innspill fra Luftfartstilsynets representant i referansegruppen Heidi Einarsson. I anledning av at dokumentet ble sendt ut på ”høring” ble referansegruppen innkalt til møte med arbeidsgruppen 8. november 2011. Innspillene fra referansegruppen ble gjennomgått og drøftet på møtet. Mottatte innspill er vedlagt. Norsk studentorganisasjon har ikke kommet med innspill. Arbeidsgruppen har notert seg at særlig NHO-Reiseliv og Nærings- og handelsdepartementet er bekymret for hvordan endringene i opplæringen av ordensvakter vil påvirke foretak på mindre steder. De er bekymret både med hensyn til kostnadsperspektivet og rekrutteringen av ordensvakter.

Foruten referansegruppen gikk arbeidsdokumentet på ”høring” til samtlige politidistrikter, PHS, Røde Kors, Brannvernforeningen, NHO-Service sentralt og Tom Rødbøl (forfatter av VG2). Arbeidsgruppen har fått svar fra Oslo politidistrikt, Tom Rødbøl, Røde Kors, Brannvernforeningen og NHO-Service. Disse er vedlagt arbeidsgruppens forslag. Arbeidsgruppen gjennomførte et møte med PHS og dette ble fra PHS’ side ansett som høringssvar, se kapittel 3 mandatets punkt 2 og 8.

Mandatet har, i tillegg til lov og forskrift om vaktvirksomhet med tilhørende kommentarer, satt rammen for arbeidsgruppens arbeid. Arbeidet har vært omfattende. Gruppen har blant annet sett på hvilke fag det skal undervises i, det nærmere innholdet i fagene med tilhørende pensum, antall timer teori og praksis for grunnutdanningen, spesialtjenestene, oppsummeringskurset og regodkjenningskursene for vektere og spesialtjenestene, kompetansekravene til instruktører, eksamenskrav, gjennomføring av eksamen (teori og praksis), gjennomføring av undervisning, krav til undervisningslokaler og metoder for ajourføring av læreplaner og pensum. Under arbeidet med å komme frem til en helhetlig løsning har arbeidsgruppen blant annet sett hen til sikkerhetsfaget i VG2 og VG3, Politihøgskolens opplæring av personer med begrenset politimyndighet, godkjente vaktvirksomheters opplæringsprogrammer med kursmateriell, Oslo politidistrikts kurs og kursmateriell for ordensvakter, dansk vekterutdanning, svensk vekterutdanning, Norsk luftfartstilsyns rammeverk – NASPT, i tillegg til Politidirektoratets retningslinjer.

I løpet av arbeidsprosessen har arbeidsgruppen sett behovet for å komme med enkelte presiseringer, alternative forslag til løsninger eller øvrige kommentarer. Disse er inntatt i kapittel 3.

KAP 2 VEKTERUTDANNINGEN

Grunnutdanningen

FORMÅL

Grunnutdanningen skal legge grunnlag for yrkesutøvelsen som vekter. Formålet med utdannelsen er å ivareta rettsikkerheten for dem som kommer i kontakt med vektere og sikre god kvalitet på vakttjenestene. Det er videre et formål med utdannelsen at vekteren skal kunne ivareta egen sikkerhet.

Vektere utfører mange ulike oppgaver og opplæringen skal dekke relevante fagområder og utfordringer vektere kan møte i arbeidet.

Grunnutdanningen skal gi vekteren kompetanse som kan forebygge uønskede hendelser som uhell, ulykker og kriminelle handlinger eller redusere konsekvensene av disse. Opplæringen skal legge grunnlag for å utvikle kompetanse om risikovurderinger, sikkerhetstiltak, beredskapsarbeid og konflikthåndtering. Videre skal opplæringen fremme kompetanse om etikk og regelverk og helse, miljø og sikkerhet.

Teoretisk grunnkurs:

MÅL:

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne:

- bruke og opptre i samsvar med relevant regelverk, herunder de internasjonale menneskerettighetene og internasjonal humanitær rett, og etiske normer i utøvelse av sikkerhetsarbeidet

- vurdere konfliktrisiko i ulike situasjoner og foreslå tiltak for å forebygge og håndtere konfliktsituasjoner
- utføre livreddende og emosjonell førstehjelp og ta ansvar på et skadested
- gjøre rede for forebyggende brannvernarbeid i henhold til brannvernlovgivningen knyttet til vekternes arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser og kunne lage og følge en branninstruks
- bruke ikt-redskaper i samsvar med krav til sikkerhet og i overensstemmelse med lov om personopplysninger
- gjøre rede for innholdet i risikoanalyser knyttet til vekternes arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser og foreslå tiltaksplaner med fysiske, manuelle og administrative tiltak for å redusere risiko
- gjøre rede for innhold i beredskapsplaner for virksomheter og handle i henhold til disse
- gjøre rede for gjeldende HMS-regelverk og kunne iverksette nødvendige tiltak knyttet til vektens arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser
- gjøre rede for vaktvirksomhetsbransjens arbeidsområder, tjenester og produkter og vurdere disse med utgangspunkt i samfunnets sikkerhetsbehov
- skrive tjenesterapporter om observasjoner og hendelser
- vurdere egenrisiko og iverksette egnede tiltak
- gjøre rede for hvordan en selv kan påvirke kvaliteten på et serviceprodukt

Organisering og arbeidsmåter for grunnkurs teori:

Eleven må beherske norsk muntlig og skriftlig før han/hun starter grunnutdanningen. Utdanningen er organisert som en kombinasjon av klasseromsundervisning¹ og fjernundervisning, eventuelt selvstudium². Utdanningen skal gjennomføres av godkjent instruktør. Modulen er estimert til 111 klokke timer. I dette inngår deltakelse i undervisning, individuelt arbeid og litteraturstudier. Av dette utgjør klasseromsundervisning minimum 65 klokke timer, se skjema på side 16-17. Det er obligatorisk deltakelse på klasseromsundervisningen. Opplæringsvirksomheten skal tilrettelegge for gode læringsprosesser i klasseromsundervisningen og under fjernundervisning/selvstudiet. Det er en forutsetning at elevene er aktive og tar ansvar for egen læring.

¹ Med klasseromsundervisning menes alle former for undervisning i samling, herunder gruppearbeid, rollespill og caser.

² Med fjernundervisning, eventuelt selvstudium, menes å jobbe aktivt med stoffet, ikke bare å lese oppgitt pensum. Oppgaveløsning bør benyttes. Pensum er til dels ment å skulle leses, til dels å være et oppslagsverk i aktiv tilnærming til stoffet og til dels å være til støtte under undervisningsopplegget. Hver enkelt opplæringsvirksomhet må i søknad gjøre nærmere rede for hvordan de skal legge opp fjernundervisning/selvstudium.

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	PENSUM / LITTERATUR
Samfunnsfaglige emner	Introduksjon til vektorbransjen	Historie – vektorens rolle og oppgaver før og nå samt mulig utvikling i fremtiden.	Vektorskolen – vektoropplæring kap. 1 s. 7-17
		Bransjen i Norge/Europa ; rammebetingelser (Norge)	
		Ulike typer vektertjenester/sikkerhetstjenester	
		Allmennhetens, arbeidsgivers, offentlige myndigheters og kundens forventninger til vektore	
	Kommunikasjon og konflikthåndtering	<ul style="list-style-type: none"> - vurdere konfliktrisiko i ulike situasjoner - foreslå tiltak for å forebygge mulig konflikter - håndtere konfliktsituasjoner - kroppsspråk - kommunikasjon 	Bråten, Ole André, Håndbok i konflikthåndtering s. 9-150 Eriksen T, Hylland (1997). Flerkulturell forståelse kapittel 3 s. 36 - 56
		<ul style="list-style-type: none"> - hvordan påvirker egen adferd konflikter - kunnskap om ulike kulturer 	Bråten, Ole André, Håndbok i konflikthåndtering s. 9-150
		<ul style="list-style-type: none"> - rus – påvirkning av adferd - psykisk lidelse – påvirkning av adferd 	Bråten, Ole André, Håndbok i konflikthåndtering s. 9-150
		<ul style="list-style-type: none"> - empati 	Bråten, Ole André, Håndbok i konflikthåndtering kapittel 1 s. 9-34 og kapitlene 3-5 s. 45-150
		<ul style="list-style-type: none"> - stressmestring - ulike årsaker til og tegn på stress hos seg selv og andre - mestring av ulike stresssituasjoner - kollegastøtte 	Bråten, Ole André, Håndbok i konflikthåndtering kapittel 1 s. 9-34 og kapitlene 3-5 s. 45-150

	Kulturforståelse og mangfold	- innføring i kulturelle forskjeller med bakgrunn i befolkningens ulike oppvekstmiljøer, tradisjoner og religioner	Eriksen T, Hylland (1997). Flerkulturell forståelse kapittel 1 og 2 s. 9 - 35 og kapittel 4 s. 57-73, kapittel 6 s. 98 – 119 og kapittel 11 s. 188-212.
Juss	Maktfordelings-prinsippet	- Lovgivende, utøvende, dømmende - de ulike domstolene	Vekterskolen kapittel 5.2 s. 156-158
	Strafferett	- legalitetsprinsippet - bruk av makt - eiers råderett, - straffbarhetsvilkår, - straffrihetsgrunnene, - straffebestemmelser (naskeri/tyveri/ran/ narkotika, o.l) - selvtekt, - nødrett - nødverge - vekterens rettigheter og begrensninger - internasjonale menneskerettigheter - internasjonal humanitærrett og dens betydning i norsk rett - diskriminering § 349	Kippe, Harald og Asmund Seiersted (2005): Spesiell strafferett s 63-70, 99-102, 191-208, 233, 237-252, 257-262, 289-293 Eriksen T, Hylland (1997). Flerkulturell forståelse kapittel 5, s. 73-97 Wegner, Rolf B 2009, Lov og Rett nr 2 s. 84 – 103 Wegner, Rolf B 2009, Lov og Rett nr 3, s. 181 – 185 / Kan lastes ned gratis på : http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2008/horing---endring-av-vaktvirksomhetloven/horingsnotat.html?id=520710 Fredriksen, Steinar (2009) Innføring i straffeprosess, kapittel 7.5 og 7.6, s.109-112 Vekterskolen kapittel 5.3 s 159-165 Næringsetatens (Oslo kommunes) hefte om prosjekt mot etnisk diskriminering i utelivet (kan lastes ned fra Oslo

			kommune/næringsetaten)
	Straffeprosess	<ul style="list-style-type: none"> - bruk av maktmidler - beslag - forvaring - pågripelse - ransaking - frihetsberøvelse (herunder regler om bruk av håndjern) 	<p>Fredriksen, Steinar (2009) Innføring i straffeprosess, kapittel 7.1 –7.2.5 s. 104-105, kapittel 7.12 s. 147-149, kapittel 7.9.6-7.9.7, s. 126-130</p> <p><i>Vekterskolen kapittel 5.4-5.6, s. 166-177</i></p> <p>OPDs håndbok kap 3.1 - 3.8 (s 16-28) (Rettslige rammer for ordensvakter)</p> <p>OPDs håndbok kap kap 4.5.4. (s 35) (beslag av ID)</p>
Vekterens arbeid og rolle	Vekter-lovgivningen / rammeverk	<ul style="list-style-type: none"> - lov om vaktvirksomhet - forskrift om vaktvirksomhet av 28. mars 2011 - grense mot ISPS (havner) og lufthavn - instruksers oppbygging og innhold 	<p>Lov om vaktvirksomhet, forskrift om vaktvirksomhet av 28. mars 2011</p>
	Yrkesetikk og holdninger	<ul style="list-style-type: none"> - interessekonflikt mellom arbeidsgiver og vokter og mellom vokter og kunde - svart arbeid -bestikkelser/korrupsjon - kundens antatte ulovlige virksomhet - bransjens egne etiske retningslinjer – 0- grensen - taushetsplikt - media - lojalitet - varsling - ærlighet 	<p>Vekterskolen kapittel 10 s. 296 –301</p> <p>OPD's håndbok kap 2.5 (s 14-15)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - ytringsfrihet - balanse service og sikkerhet - utfordringer og muligheter - konsekvenser av god og dårlig holdning/opptreden 	
	HMS Intern-kontroll	<ul style="list-style-type: none"> - arbeidsrettslige prinsipper - arbeidsgiverens og arbeidstakers plikter og rettigheter. - virkemidler i arbeidsmiljø - krav til arbeidsmiljø - registrering og meldeplikt - verneombud og arbeidsmiljøutvalg - kontrolltiltak - arbeidstid - partene i arbeidslivet – avtaler - påvirkningsfaktorer - egensikkerhet - innarbeidingsordning/arbeidstid - vekterens organisasjonsforhold - saksgang - samband og kommunikasjonsutstyr - verneutstyr - lønns- og arbeidsvilkår - ytre miljø og forurensing 	Henning Jakhelln – oversikt over arbeidsretten (4. utgave) Kapittel 1.1 s. 23-26, kapittel 1.2 s. 32-41 (1.2.2 og 1.2.3) kapittel 1.3 s. 48-63, kapittel 2.7 s. 113, kapittel 2.8 s. 114 – 116, kapittel 4.4 s. 218 (4.4.1), kapittel 4.5 s. 232-236, kapittel 4.8 s. 262-267, kapittel 4.9 s. 268-273, kapittel 4.10 s. 273, 277-296, kapittel 4.11 s. 302-317, kapittel 4.13 s. 322-324, kapittel 4.16 s. 348-352 (4.16.1), kapittel 4.19 s. 392-409, kapittel 4.20 s. 416, 428-431, 453-458, 470, 481-483, kapittel 6.1 – 6.9 s. 618-638, 640-652.
	Risikoanalyse	<ul style="list-style-type: none"> - beskrivelse av arbeidsoppgaver/arbeidsprosess - identifisere uønskede hendelser - sannsynlighetsvurdering - konsekvensvurdering - beskrivelse av risiko - årsaker til kriminalitet/ kriminalitetsbilde - industrispionasje - sabotasje - terror - brann - naturkatastrofer 	Vekterskolen kapittel 2 s. 19-44 <i>Tillegglitteratur:</i> <i>NS-5814</i> <i>Faghefte risikovurdering til nso (næringslivets sikkerhetsorganisasjon)</i> <i>Sikkerhetshåndboka – forsvarsbygg</i>

		- ulykker	
	fysiske, manuelle og administrative tiltak	- perifersikring, skallsikring, romsikring, objektsikring - fysiske tiltak: Gjerder, porter, dører, vinduer, tak, gulv, lås - tekniske tiltak: Alarmer, TVO, adgangskontrollsystemer - manuelle tiltak: Ulike vaktjenester - administrative tiltak: Instruksjer, rutiner og organisering - vekterens tekniske hjelpemidler - personvern	Vekterskolen kapittel 3 s. 51-111 Personopplysningsloven <i>Tillegglitteratur:</i> <i>Sikkerhetshåndboka – forsvarsbygg</i>
	beredskapsplan	- innhold i en beredskapsplan - organisering av beredskap - beredskapsøvelser	Vekterskolen kapittel 2.4 s. 45-48
	Rapportlære	- rapportlære - innhold og oppbygging - vitner/signalement/observasjon - rapporteringsplikt ved bruk av fysisk makt	Vekterskolen, kap 3.4 s 111 -129
	Service og kvalitet	- adferd - førsteinntrykk - hva er service - hva er kvalitet - hvordan påvirke kvaliteten - opptreden i uniform - allmennhetens forventninger til en uniformert person, krav til uniform, uniformsreglement	Vekterskolen kapittel 9 s 276-293
	Holdninger til og samarbeid med offentlige myndigheter	- kommunikasjon med vakt og alarmsentral, AMK, politi og brannvesen - politiets rolle i samfunnet - åstedssikring / sporsikring - vekterens rolle før offentlige instanser kommer til stedet - begrenset politimyndighet - vekterens rolle i samfunnet	Fredriksen, Steinar (2009) versjon for politihøgskolen - Innføring i straffeprosess, kap 3 s. 40-51 Vekterskolen kapittel 3.3, s. 105-110
	Vekteren som vitne	- Gjennomgang av en straffesak med hovedvekt på vekteren som vitne under etterforskningen og under hovedforhandlingen.	Fredriksen, Steinar (2009) versjon for politihøgskolen Innføring i straffeprosess, kapittel 9.3 s 190-208 Vekterskolen kapittel 5.10 s. 181-

			183
Helserelaterte emner	Førstehjelp	<ul style="list-style-type: none"> - hjerte- og lungeredning - frie luftveier - symptomlære - skader - ulykker - vurdering av omfang - sårbehandling / stans av blødninger - akutte sykdommer - rus / overdose - sjokk (sirkulasjonssvikt) - skadestedsledelse - emosjonell førstehjelp / reaksjoner ved stress/sjokk/kriser - debrifing 	Norsk førstehjelpsråd: Norsk grunnkurs i førstehjelp (33 sider)
	Alkohol, medikamenter og narkotika	<ul style="list-style-type: none"> - tegn og symptomer - stoffgrupper - fysiske og psykiske reaksjoner ved bruk - serveringsloven §§ 16- 17 	<p>Øiseth, Ole Vidar, Terje Kjeldsen og Arne Sundvoll (2002): Tegn og Symptomer (85 sider)</p> <p>Alkoholovens bestemmelser som angår skjenking</p>
Brannvern	Brannvern	<ul style="list-style-type: none"> - årsaker til brann - forskjellige typer brann - konsekvenser - ulike slukkemidler / anlegg og bruk / anvendelsesområde for disse - forebyggende brannvern - branninstruks - sikring av bygg i henhold til relevant brannvernlovgivning 	<p>FOBTOT – forskrift om brann forebyggende tiltak og tilsyn</p> <p>Vekterskolen kapittel 7 s. 231-251 Sikkerhetshåndboken (norsk rockforbund s 12-21 gjelder brannforebyggende arbeid på arrangementer/konserter)</p>

Praktisk grunnkurs:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- vurdere risiko knyttet til vekternes arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser i samsvar med gjeldende regelverk og vurdere ulike sikkerhetstiltak som kan redusere risiko
- håndtere ulike hendelser i henhold til beredskapsplaner
- veilede kollegaer og informere kunder om virksomhetens krav til etikk og publikumsvennlig atferd
- utføre vektertjenester i samsvar med gjeldende regelverk, instruksjoner og bransjens, kundens og publikums krav til leveransekvallitet, service og effektivitet
- vurdere og gjennomføre tiltak for helse, miljø og sikkerhet
- ta ansvar for arbeidet på et skadested inntil offentlig skadestedsleder kommer
- utføre førstehjelp
- utføre og vurdere oppgaver knyttet til brannvern i en virksomhet i samsvar med gjeldende regelverk og slukke mindre branntilløp
- forebygge og håndtere konfliktsituasjoner i samsvar med gjeldende regelverk og bransjens etiske retningslinjer
- betjene alarmanlegg, automatisk adgangskontrollanlegg og tv-overvåkingsanlegg i samsvar med gjeldende regelverk og instruksjoner
- vurdere og iverksette sikkerhetstiltak knyttet til akutte trusler mot person og eiendom
- bruke tilgjengelige tekniske og manuelle hjelpemidler knyttet til virksomhetens vektertjenester
- utarbeide skriftlige rapporter om observasjoner og hendelser
- registrere og dokumentere sikkerhetsrelatert avvik

Organisering og arbeidsmåter:

Utdanningen er organisert som praksisopplæring i vaktvirksomhet og skal gjennomføres av godkjent praksisinstruktør. Eleven må være ansatt i vaktvirksomheten i hele praksisperioden. Praksisopplæringen utgjør minimum 57 klokke timer. Under praksisopplæringen kan eleven ikke utføre ansvarlig vaktjeneste. I løpet av praksisopplæringen skal eleven ha fått prøvd og øvd seg på de oppgavene som fremgår av målkravene, under veiledning av en til enhver tid tilstedeværende godkjent praksisinstruktør. For at praksisopplæringen skal kunne anses å være under veiledning, kan det ikke være flere elever enn at eleven får prøvd seg på å utføre oppgavene. Den praktiske opplæringen gjennomføres ved at eleven tas med på oppdrag sammen med praksisinstruktør. Opplæringen skal i størst mulig grad være relatert til temaene som gjennomgås i den teoretiske delen av opplæringen. Under utførelse av oppdragene skal det for eksempel gis veiledning i kommunikasjon, bruk av utstyr, tekniske installasjoner hos kundene, brannsikkerhetsforskrifter, rapportering og opptreden. Under praksisopplæringen vil fagområdene naturlig berøre hverandre og det er således ikke ønskelig at man rendyrker hvert fag under praksisopplæringen. Tvert i mot er det ønskelig at instruktøren gjør vektøren bevisst at man kan være ”innom” flere fag under løsningen av et oppdrag.

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold
Samfunnsfaglige emner	Kommunikasjon og konflikthåndtering	håndtering av følgende situasjoner: -ustabile personer (bl.a. ruspåvirkede, stressede, psykisk ustabile, sinte)

		<ul style="list-style-type: none"> - konfliktrisiko - kroppsspråk (også eget) / kommunikasjon (også egen) - gruppekonflikter contra personkonflikter - stress og stressreaksjoner
Juss	Strafferett og straffeprosess	<p>håndtering av følgende situasjoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pågripelser contra ulovlig frihetsberøvelse - nødverge contra ulovlig maktbruk - ransaking og beslag - eiers råderett contra ulovlig diskriminering og eiers ulovlige uttalte vilkår
Vekterens arbeid og rolle	Service og kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> - uniformsreglement - det skal være fokus på service og kvalitet gjennom praksisopplæringen - instruksjer
	HMS	<ul style="list-style-type: none"> - risikoanalyse av egen sikkerhet i praktiserende tjeneste og lage tiltaksplan med forslag til gjennomføring. - bruke kommunikasjonsutstyr
	Rapportering	<ul style="list-style-type: none"> - skrive og få vurdert minimum 4 forskjellige rapporter som dekker ulike hendelser i løpet av praksisopplæringen. Av disse må en omfatte maktbruk, en vitneobservasjon og en åstedsobservasjon.
	Risikoanalyse	<ul style="list-style-type: none"> - vurdere og lage risikoanalyser av vekternes arbeidsoppgaver og arbeidsprosesser
	fysiske, manuelle og administrative tiltak	<ul style="list-style-type: none"> - lage tiltaksplan med begrunnelse på bakgrunn av gjennomført risikoanalyse
	Beredskapsplaner	<ul style="list-style-type: none"> les en beredskapsplan, håndter en iscenesatt hendelse og vurder om planen var tilfredsstillende for hendelsen
Helserelaterte emner	Førstehjelp	<ul style="list-style-type: none"> - opptreden på skadested
Brannvern	Brannvern	<ul style="list-style-type: none"> - planlegge og utføre egenkontroll på bedrift - slukking av branntilløp ved bruk av vannslange/ bruk av håndslukkerapparat

Forenklet praksisopplæring for ordensvaktjeneste:

Forskriften § 9 om praksisopplæring gir i annet ledd adgang til å gjennomføre en forenklet praksisopplæring for ordensvaktjeneste. Slik praksisopplæring skal bare kunne gjennomføres i foretak som kun driver ordensvaktvirksomhet. Mao virksomheter som driver vekteropplæring

kan ikke tilby ordensvaktpraksis. Ordensvaktpraksis kan kun gjennomføres hos virksomhet som driver egenerhold og som har søkt og fått tillatelse til å opplære egne ansatte. Kravet til at praksisopplæringen skal ledes av ansvarlig praksisinstruktør gjelder ikke for ordensvaktpraksis, jf. § 9, jf. § 17. Ordensvaktpraksis oppfyller ikke kravet til vekterutdanningens grunnutdanning og gir dermed ikke grunnlag for å utøve annen vaktjeneste.³ Objekt opplæring tilpasset den enkeltes tjenesteutførelse gjelder også for ordensvaktpraksis.

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	PRAKSIS Klokketimer minimums-krav
Juss	Juss	<ul style="list-style-type: none"> - kriterier for ordensvaktgodkjenning - politiets adgang til å gi pålegg om å benytte ordensvakter og midlertidig stenge serveringssteder - skjenkebestemmelser - skjenkekontroll - maktbruk - rapportering -rettigheter/plikter ved ransaking (sikkerhetsransaking) - særlig om beslag av legitimasjon - kontroll av id - diskriminering 	4 timer
Ordensvaktens arbeid og rolle	Service og sikkerhet	<ul style="list-style-type: none"> - kundebehandling - kommunikasjon - risikoanalyse - krisehåndtering - konflikthåndtering - stressmestring - påvirkede personer – opptreden og oppfølging, bortvisning av overstadig berusede - samarbeid med off myndigheter 	8 timer

³ Arbeidsgruppen er av den oppfatning at også den forenklete praksisopplæringen bør utgå. Årsaken er at det kun er ca 40 timer praksisopplæring som skiller en ordensvakt fra å være en vekter. Er dette nok til å ha to forskjellige løp? I tillegg vil man ved en ens utdanning unngå sammenblanding av oppgaver. Det kan for eksempel nevnes kjøpesenter som både har butikker og serveringssteder og hoteller som både har behov for ordensvakter og vektere.

		-samband	
Brannvern	Brannvern	<ul style="list-style-type: none"> - forebygging av brann ved serveringssteder og arrangementer - brannvernrunde - branninstruks - slukkemidler - krav til rømningsveier - ordensvaktens ansvar - beregning av antall personer i lokalet - opptreden i krisesituasjoner - skadestedsledelse - evakuering 	7 timer

Gjennomføring av teoretisk grunnkurs og praksisopplæring/ordensvaktpraksis:

Før praksisopplæringen starter, skal eleven ha gjennomgått faget ”introduksjon til vektorbransjen” og ha fått en grunnleggende teoretisk innføring i hvert fagområde. Den enkelte opplæringsvirksomhet skal dokumentere og kontrollere at eleven har fått grunnleggende teoretisk innføring. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig ved kontroll. Teorikurs og praksis bør for øvrig gjennomføres vekselvis og i hensiktsmessig kombinasjon. Det enkelte selskap må i sin søknad om godkjenning til å drive opplæring gjøre rede for hvordan teori og praksis skal virke sammen i gjennomføringen.

Praksisopplæringen skal gjennomføres på arbeidssted i form av å ta tak i reelle hendelser som man er en del av eller observerer, og gjennomgå disse i etterkant. Rollespill på arbeidssted kan anvendes dersom man ikke oppfyller målkravene gjennom reelle hendelser.

I søknaden må det også fremgå på hvilken måte praksisopplæringen skal gjennomføres. Hvordan praksisopplæringen er blitt gjennomført skal dokumenteres for hver enkelt elev og skal kunne fremlegges ved kontroll.

Opplæringen kan gjennomføres som fulltids- eller deltidsopplæring, jf forskrift § 8. Det er ingen eksamen etter gjennomført teoridel og praksisopplæring, men eleven må få godkjent praksisoppgavene før han/hun kan gå videre til oppsummeringskurset..

Oppsummeringskurs:

Oppsummeringskurset skal knytte den praktiske og teoretiske opplæringen sammen.

Etter endt utdanning skal elevene ha tilegnet seg økt innsikt i egen rolle og funksjon slik at de er i stand til å utføre sine oppgaver på en reflektert og kunnskapsbasert måte. Dette innebærer at de skal være i stand til å møte ulike grupper mennesker på en profesjonell måte, ha økt bevissthet om egne holdninger, mestre ulike stressituasjoner og ivareta egen og andres sikkerhet

Organisering og arbeidsmåter for oppsummeringskurset:

Undervisningen skal dekke tjenesteutøvelse (omsetting fra teori til praksis). Undervisningen skal basere seg på reelle hendelser og caseoppgaver der en knytter praksis og teori sammen. Oppgavene må dekke de sentrale feltene i vekteropplæringen, bl.a. konflikthåndtering, juss, HMS, risikoanalyse, brannvern og førstehjelp. Oppsummeringskurset skal gjennomføres som klasseromsundervisning og skal være på minimum 6 klokketimer.

Gjennomføringen av undervisningen baserer seg på visse minimumskrav, oppgitt i klokketimer (og er effektiv undervisningstid), sett opp mot behovet for en fleksibel løsning som kan anvendes over hele landet og uavhengig av antall elever. Tallkolonne en minus tallkolonne to kan gjennomføres enten som klasseromsundervisning, fjernundervisning eventuelt selvstudium

FAG	Beregnet totalt antall timer tidsbruk til teoretisk opplæring	Klasseromsundervisning (minimumskrav til antall timer)	Praksis (minimumskrav til antall timer)	Oppsummeringskurs
Introduksjon til vekterbransjen	1			
Maktfordelingsprinsippet	1			
Kommunikasjon og konflikthåndtering	17	9	7,5	
Kulturforståelse og mangfold	3	1		
Strafferett	10	5	3,5	
Straffeprosess	10	5	4	
Vekterlovgivningen	2	1		
Yrkesetikk og holdninger	3	2		
Service (og kvalitet)	3	2	4,5	
Holdninger til og samarbeid med offentlige myndigheter	2	1		
Førstehjelp	9	7	2	
Alkohol og medikamentbruk/narkotika	8	3		

Vekteren som vitne	1			
Rapportlære	2	1	5	
HMS	10	8	5	
Brannvern	9	6	7,5	
Risikoanalyse	8	6	12	
fysiske, manuelle og administrative tiltak	9	6	3	
Beredskapsplaner	3	2	3	
Totalt antall timer	111	65	57	6

Eksamen

Faggruppe⁴:

Det opprettes en faggruppe som er et rådgivende organ for politiet. Politidirektoratet er leder av faggruppen og bestemmer sammensetningen. Faggruppen bør bestå av hovedinstruktørene fra opplæringsvirksomhetene, partene i arbeidslivet (NHO Service og Norsk Arbeidsmandsforbund) og politiet.

Faggruppen får ansvaret for å lage eksamensoppgavene som ligger i eksamensdatabasen og beslutte eksakt antall spørsmål eksamen skal bestå av innenfor hvert fagområde. Faggruppen er klageorgan for eksamen.

I tillegg får faggruppen ansvar for ajourføring av læreplanene, herunder pensum. Læreplaner og pensum bør gjennomgås ved behov eller minimum en gang i året.

Utarbeidelse av egen lærebok for vekteropplæringen bør tillegges faggruppen.

Gjennomføring av eksamen⁵:

Teorieksamen gjennomføring	<p>Teorieksamen består av to deler.</p> <p><u>Del 1: Flervalgsoppgaver (avkrysningsoppgaver)</u>– nettbasert. Det må lages en nasjonal database med spørsmål (minimumsantall på spørsmål per fag) som alle godkjente opplæringsvirksomheter skal benytte ved eksamen. Politiet ved Pod er eier av basen. Eleven skal prøves i og bestå alle fagområdene. Spørsmålene i databasen må utformes og oppdateres av Faggruppen. Spørsmålene blir valgt tilfeldig fra eksamen til eksamen, men med et bestemt antall spørsmål innen hvert fagområde (minimum</p>
-----------------------------------	---

⁴ Faggruppens sammensetning og arbeidsoppgaver bør nedfelles i forskrift

⁵ Løsningen arbeidsgruppen foreslår forutsetter utvikling av en nettbasert eksamen, se også under kapittel 3

	<p>10 innen hvert fagområde). Eksamenstiden settes til 1 klokke (totalt antall spørsmål minimum 80).</p> <p><u>Del 2:</u> praktikumsoppgaver (caseoppgaver) – nettbasert. Det må lages en nasjonal database med oppgaver (minimumsantall på oppgaver i poolen) som alle godkjente opplæringsvirksomheter skal benytte. Oppgavene i databasen må utformes og oppdateres av Faggruppen. Hver elev får en tilfeldig valgt oppgave fra databasen som skal dekke flere fagområder, minimum to. Eksamenstiden settes til 4 klokke.</p>
Sted for gjennomføring teori	<p>På godkjent opplæringssted (i henhold til arbeidsmiljølovens regler) med minimum to eksamensvakter til stede (avhengig av antall kandidater må flere vakter eventuelt være til stede). Av eksamensvaktene skal minst en være godkjent instruktør/sensor (pga innlogging og tilbakemelding på teoretisk del av eksamen/rettigheter etc). Eksamensvakten kan ikke ha stått for opplæringen til eleven. Tidspunkt for eksamen og sted for eksamen skal rapporteres til stedlig politidistrikt på fellespostmottak (mail) minimum en måned før eksamen. Dersom det oppstår behov for ekstra eksamensdager ut over det som tidligere er meldt inn må dette så snart som mulig og senest ved kursets oppstart meldes inn til politiet.</p>
Retting teori eksamen og karakter	<p>karacterskala bestått / ikke bestått</p> <p><u>Del 1:</u> Flervalgsoppgave. Hvert fagområde må bestås med minimum 80% riktige svar. Innsendelse av oppgavene skjer anonymt (eleven får et nummer). Databasen retter prøvene og gir automatisk tilbakemelding. Tilbakemelding på eksamen skal gis med prosentandel måloppnåelse innen hvert fagområde i tillegg til karakteren bestått/ikke bestått. Dersom eleven ikke består gis det mulighet for å kunne gå opp igjen én gang uten krav til ytterligere opplæring. Like fullt ikke slik at eleven kan gå opp til ny eksamen samme dag.</p> <p><u>Del 2:</u> Praktikumsoppgave. Praktikumsoppgavene rettes av godkjent instruktør, jf § 18 første punktum, fra godkjent opplæringsvirksomhet (jf kap 4 i forskriften). Dersom instruktøren gir karakteren ”ikke bestått”, skal oppgaven sendes til annen gangs vurdering hos en annen instruktør. Dersom annen gangs vurdering gir karakteren ”bestått” må instruktørene som har rettet oppgaven komme til enighet om endelig karakter. Instruktørene som retter skal følge en sensorveiledning som er skrevet av Faggruppen. Dersom eleven ikke består eksamen gis det mulighet for å kunne gå opp igjen én gang uten krav til ytterligere opplæring. Eksamen gjennomføres anonymt på pc og sendes elektronisk til tilfeldig valgt instruktør for retting. Instruktørene får frist for retting – maks 7 dager.</p>
Hjelpemidler	ikke tillatt bortsett fra regelsamling
Praktisk eksamen og gjennom-	<p>Den praktiske delen av eksamen skal prøve eleven i praktiske konstruerte situasjoner som dekker minimum to fagområder. Tidsforbruk per elev estimeres til 30 minutter. Eksamen skal gjennomføres av godkjent instruktør med eksamensvakt til stede under utføringen⁶. Arbeidsgruppen ser for seg at praktisk eksamen enklest kan gjennomføres rett i etterkant av</p>

⁶ Arbeidsgruppen ser at kontrollen slippes opp noe til fordel for å kunne gjennomføre en praktisk eksamen. Ved hjelp av eksamensvakter og at det er tilrettelagt for at politiet kan foreta uanmeldte kontroller, kan man veie noe opp for dette. I tillegg vil praktisk eksamen være en av i alt tre deler som alle må bestås. At det er flere deksamener kan og forhindre juks.

føring	oppsummeringskurset (på samme samling). Tidspunkt for eksamen og sted for eksamen skal rapporteres til stedlig politidistrikt på fellespostmottak (mail) minimum en måned før eksamen. Dersom det oppstår behov for ekstra eksamensdager ut over det som tidligere er meldt inn må dette så snart som mulig og senest ved kursets oppstart meldes inn til politiet.
Retting av praktisk eksamen	Av godkjent instruktør. Karakterskala – bestått / ikke bestått
Klageordning	Faggruppen er klageorgan. Minimum to av faggruppens medlemmer vurderer hver sak. Pod er adressat for klagen og videreformidler klagen til to av gruppens representanter.

Utstedelse av eksamensbevis:

Opplæringsvirksomheten må registrere elevene ved utdanningens oppstart. Eksamensbevis skal utstedes fra den nasjonale eksamensdatabasen slik at denne samtidig danner en oversikt over vektere med godkjent utdanning (etter ny ordning). Databasen skal knyttes opp mot nasjonalt vekterregister. Opplæringsvirksomheten skriver ut eksamensbevis der det skal fremgå hvilken opplæringsvirksomhet som sto for kurset, når opplæringen ble påbegynt og når eksamen er bestått (praksis og teori). Eksamensbeviset skal være signert av den ansvarlige virksomheten. Ovennevnte opplysninger må ligge i det nasjonale vekterregisteret og det er en forutsetning for gjennomføringen av kontroll at det blir satt av ressurser til opprettelse av en slik database, jf § 18 i vaktvirksomhetsloven.

Spesialtjenestene:

Verditransporttjeneste:

FORMÅL:

Tilleggsopplæringen for verditransporttjenesten skal legge grunnlag for yrkesutøvelsen som verditransportør. Opplæringen skal sikre god kvalitet på tjenesten. Verditransportøren skal forstå hvilken rolle og oppgave man har i et samfunnsperspektiv, opp i mot kunde, arbeidsgiver og allmennhet. Opplæringen skal gi verditransportøren kompetanse som kan forebygge og redusere konsekvenser av ran og andre uønskede hendelser.

MÅL:

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne:

- Vurdere risiko av eget arbeid.
- Gjøre rede for de yrkesetiske kravene som stilles til den som utfører verditransport.

- Utføre verditransport i henhold til gjeldende regler og prinsipper.
- Bruke virksomhetens utstyr og kjøretøy i henhold til instruks
- Gjenkjenne, vurdere og rapportere mistenkelig oppførsel og uønsket opptreden.
- Håndtere situasjoner på en slik måte at konsekvensen av uønskede hendelser reduseres.
- Gjennomføre egenkontroll av verditransportkjøretøyet.
- Gjøre rede for virksomhetens instruks om politikontroller og kunne handle i henhold til denne.
- Gjøre rede for mulige helsemessige konsekvenser av ran / trussel situasjoner og beskrive virksomhetens plan for ettervernsarbeidet.
- Utføre brannforebyggende arbeid knyttet til kjøretøy.

Organisering og arbeidsmåter for verditransporttjeneste:

Utdanningen er en kombinasjon av teoretisk og praktisk opplæring. Det foreligger ikke kjent allment pensum egnet for tilleggsopplæringen.

Inntil videre skal virksomheter som ønsker å forestå opplæring innen verditransporttjeneste selv utarbeide pensum for tilleggsopplæringen.

Pensum skal forelegges godkjennende myndighet i tilknytning til søknad om godkjenning som opplæringsvirksomhet. Godkjennende myndighet kan videresende pensum til Faggruppen for nærmere vurdering av innholdet.

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	TEORI Klokketimer minimums- krav	PRAKSIS Klokketimer minimums- krav
Samfunns- faglige emner	Introduksjon	-orientering om arbeidsgiver og de ulike verditjenestene. - gjennomgang av læringsmål og hensikten med opplæringen. - refleksjon om hvilke personlige egenskaper en verditransportør bør inneha - verditransportørens rolle i samfunnet. - holdninger til eget arbeid. - sikkerhetsfokus i forhold til eget arbeid, kunde og publikum. - bransjens omdømme – ”ambassadørrollen” på vegne av hele bransjen	2 timer	
Juss	Strafferett	- straffelovens §§ 267 og 268 - ran, strafferamme for gjennomføring av ran, samt strafferamme for medvirkning til dette. - ran sett i forhold til annen vinningskriminalitet – (vilkår) - opptreden i retten og vitneavhør hos politiet	1 time	
Verdi-	Etikk	- verditransportørens ansvar og retningslinjer.	3 timer	

transportørens arbeid og rolle		<ul style="list-style-type: none"> - verditransportørens ansvar og rolle i security-kjeden, herunder skape eierskap til hele verdihåndteringsprosessen i lys av samspillet mellom de ulike aktørene i verdihåndteringen. - taushetsplikten. - holdninger i et trepartsorientert perspektiv – verditransportøren, kunden og arbeidsgiver. - holdningsskapende arbeid for å forankre ønskede verdier. - mentale forberedelser på de fristelser som kan oppstå i sammenheng med verditransporttjeneste - håndtering av taushetsbelagt informasjon - bevissthet rundt kriminelles ønske om å knytte til seg vektere for å oppnå informasjon og konsekvenser av å spre denne informasjonen 		
Arbeidsmetoder	HMS	<ul style="list-style-type: none"> - ergonomiske forhold knyttet til verditransport - kosthold og søvn - aktuelt verneutstyr - krisehåndtering - beredskapsplan og ettervernsarbeid - egen personalguide - vekteroverenskomsten § 13 vektorsikkerhet - vernelovgivningen 	2 timer	
	Rutiner	<ul style="list-style-type: none"> - bruk, testing og vedlikehold av aktuelt kommunikasjonsutstyr - bruk av verditransportkjøretøy - fysiske og tekniske sikringstiltak som benyttes av bedriften og hvordan de ulike sikringstiltakene påvirker hverandre i sikkerhetskjeden - utføre cash handlingsprosessen på en sikrest mulig måte både for transportøren og for verdiene -forsikringsbestemmelser innenfor verdihåndteringen - håndtering av verdipost - leveranseavtaler, herunder krav til signatur og egen sikkerhet i forhold til kontroll på verdihåndteringen - rutine ved ut- og innpassering til/fra kjøretøy/kunde - bruk av alarmpanel, trussel kode, orientering om hvor det befinner seg 	3 timer	5 timer

		ransalarm i bil og inne på objekter		
	Trusselbilde	- kriminalitetsårsaker - tolking av signaler på uønsket opptreden	2 timer	
	Risikoanalyse	- sikkerhetsplanlegging - risikovurdering - ulike former for sikringstiltak - rapportering	2 timer	2 timer
	Trusselhåndtering / reaksjonsmønster	- gjenkjenne og vurdere mistenkelig aktivitet - kontakt med alarmstasjon og politi	1 time	
	Øvelse	- praktisk ransøvelse med et så realistisk preg som mulig. - opptreden ved ran/trusselsituasjoner - ransforebyggende arbeid og tiltak - varslingsrutiner - sikring av verdier - kroppsspråk - observasjoner av raner – hva ser/lytter/sanser man etter - hvem er ranerne - opptreden på åsted etter et ran - debrief etter øvelse	4 timer	2 timer
	Kjøreopplæring	- praktisk test av kjøreegenskaper - egenkontroll av bil - taktisk kjøring, variasjon av ruter, relevante trafikkbestemmelser og plassering ved inn- og utlasting	2 timer	4 timer
	Opptreden i trafikk og politikontroller	- kontakt med alarmstasjonen - forventninger knyttet til opptreden i trafikken	1 time	
	Rapportering/ observasjon	-gjennomgang av ulike typer hendelser som krever rapportering signalementsopptegetninger	2 timer	
Helserelaterte emner	Ettervern	- senskader og psykosomatiske konsekvenser - formell og uformell debriefing - kollegastøtte. - tilbakeføring til arbeidet etter en vanskelig hendelse/opplevelse - bedriftshelsetjeneste	2 timer	

		- krav til dokumentasjon og rapportering – yrkesskade		
	Opptreden på skadested som verditransportør	- liv og helse alltid foran - ta ledelsen, åstedssikring/sikre skadestedet, få oversikt, prioritere førstehjelp og varsling	2 timer	
Brannvern	Brannvern	- kunnskap om rømningsveier hos kunde og i verditransportkjøretøy - kunne bruke aktuelt slukkemiddel i bil. / kunnskap om aktuelt slukkemiddel i bil	1 time	
Totalt antall minimum undervisning angitt i klokketimer			30	13

Gjennomføring:

Eksamen gjennomføres med en skriftlig og en praktisk oppgave. Den skriftlige eksamenen gjennomføres som en flervalgsprøve via den nasjonale databasen. Rettingen skjer automatisk. Spørsmålene blir valgt tilfeldig fra eksamen til eksamen, men med et bestemt antall spørsmål innenfor hvert fagområde (minimum 8 innenfor hvert fagområde). Eksamenstiden settes til 30 minutter (totalt antall spørsmål minimum 50). Den praktiske delen av eksamen skal utføres i form av et rollespill der deltakerne skal være med på en fingert verditransport med innlagt trusselsituasjon, påfylling av minibank, varslingsrutiner mv. Eksamen må bestås for å få godkjent verditransportopplæringen.

Ordensvaktjeneste:

Det foreslås at spesialtjeneste ordensvakt utgår. Dette innebærer at alle vektere også er ordensvakter. Bakgrunnen for forslaget er at spesialtjenesteopplæringen i all hovedsak består av repetisjon av teoretisk grunnopplæring. Dersom man utvider grunnopplæringen med opplæring i serveringsloven vil alt dekkes. Forslaget medfører behov for forskriftsendring. Den forenklede ordensvaktpraksisen for virksomheter som driver egenvakthold kan fortsatt gjennomføres.

Dersom ordensvakttjenesten fremdeles skal være en spesialtjeneste er arbeidsgruppens forslag til løsning tatt inn i kapittel 3.

Ledsagertjeneste:

FORMÅL:

Gjennom utdanningen skal vekteren tilegne seg kompetanse for å kunne sikre privatliv, reiser, opphold og arrangementer for personer som gjennom yrke eller status har behov for beskyttelse mot publikum eller omgivelsene. Klare forutsetninger og en klar og omforent

begrepsforståelse mellom ledsagertjenesten, de administrativt overordnede og kunden, er videre avgjørende for at ledsageren skal utføre sine oppgaver på en rasjonell og trygg måte.

MÅL:

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne:

- Vurdere risiko av ulike ledsageroppdrag
- Planlegge, gjennomføre og vurdere sikkerhetstiltak for å ivareta klientens sikkerhetsbehov
- Opptre preventivt, varsle, verge, skadereusere og sikre klienten inntil rette instanser overtar, i henhold til gjeldende regelverk.
- Gjøre rede for hva ledsagertjeneste er og beskrive de begrensninger som ligger i denne tjenesten
- Forebygge og håndtere konflikter og takle stressituasjoner
- Utføre oppdrag på en diskret og skånsom måte
- Bruke en halvautomatisk hjertestarter
- Planlegge et oppdrag i henhold til selskapets instruks

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	TEORI angitt i klokketimer – minimum	PRAKSIS angitt i klokketimer – minimum
Samfunnsfaglige emner	Forhold til myndighetene	- forhold til politi og andre offentlige instanser – forstå hvordan man bør gå frem for å etablere forhold til offentlige personer, instanser og institusjoner. - informasjonsutveksling - husk, det er kun politiet som har livvaktjeneste, gradert ut fra sikkerhetsrisiko	1 time	
Juss	Juss	- jus – få forståelse av rettigheter og begrensninger både nasjonalt og internasjonalt - terrorisme – hva innebærer dette, innføring	2 timer	
Vekterens arbeid og rolle	Prinsipper ved Ledsagertjeneste	- utøve forebyggende tiltak - bistå med tiltaksplanlegging for klient/kunde - diskresjon i utførelse av oppdrag, på en rasjonell og trygg måte - forholde seg til instruks fra foretaket	2 timer	

Forebyggende ledsagelse	<ul style="list-style-type: none"> - rekognosering – gjøre seg kjent med alle arbeidsoppgavene i oppdraget - elektroniske hjelpemidler – bopel, arbeid etc. - risikoanalyse - målet med personledsagelse – rett nivå på personledsagelse, begrensninger / muligheter 	2 timer	3 timer
Objektsikring	<ul style="list-style-type: none"> - vakthold - kontroll av objekt - søk bombe -trygge hjem, arbeidsplass, barnehage med mer 	3 timer	3 timer
Kommunikasjon/ Sambands- tjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - radioens virkemåte - sambandsprosedyrer og bruk av kallesignaler - sambandsikkerhet og diskresjon 	1 time	2 timer
Type-oppdrag	<ul style="list-style-type: none"> -sikring: ifb med transport (bil, tog, båt) til fots av hjemmet av barnehage, skole, arbeidsplass 	3 timer	3 timer
Screeningtjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - grunnleggende prinsipper for bruk av screeningtjeneste -utførelse 	2 timer	2 timer
Etikk/etikette	<ul style="list-style-type: none"> - holdninger til arbeidet og ansvar – avklart forhold til hva ledsagertjenesten innebærer, ansvar, bekledning etc. - taushetsplikt og diskresjon – skjønne viktigheten av dette - holdninger til klient/kunde og omgivelser – oppførsel, samt avstand til klient/kunde ved sammenkomster, samt publikum. Tiltaleformer - forhold til rusmidler – ha et bevisst forhold til dette 	2 timer	
Operasjons- planlegging	<ul style="list-style-type: none"> - metoder for operasjonsplanlegging – benytte seg av systematisk planleggingsverktøy - beredskapsplaner og handlinger i forskjellige situasjoner, må kunne planlegge fra start til slutt på oppdraget i.h.t instruks for foretaket - organisering og utrustning av ledsageroppdraget - rekognosering og forarbeider – trening og forberedelser for gjennomføring av 	6 timer	6 timer

		oppdraget - samarbeid og koordinering med øvrige instanser – politi, brann, akuttetat, hoteller og andre vaktsselskaper - samband og prosedyrer – gjennomgås før oppdraget starter - rapporter og etterarbeid - forholdet til presse/media - opptreden ved bombetrusler – ved konkret mistanke om bomber/sprengstoff, politiet varsles uten opphold		
	Rapportlære	- rapporteringsrutiner – internt og eksternt (foretakenes egen instruks) - loggføring – hensikten/viktigheten med dette og målet, samt oppbevaring - juridiske perspektiver i.h.t. lov om personvern – kjenne til begrensinger i.f.h. loven	1 time	1 time
	Utstyrskjennskap	- kunne bruke det utstyr som blir tildelt. - velstelt ytre og profesjonell opptreden - kjenne til forskjellige alarmer – kunnskap om forskjellige alarmer og sikkerhets- og overvåkingsapplikasjoner. Gi råd til klient/kunde	1 time	1 time
	Kjøreopplæring, teknikk/taktikk	-taktisk kjøring, variasjon av ruter, relevante trafikkbestemmelser og plassering ved stans	2 timer	4 timer
	Praktisk øvelse	- legge opp til en praktisk øvelse hvor flest mulig av fagene i opplæringen blir berørt. Øvelsen avsluttes med en gjennomgang hvor deltakernes håndtering blir evaluert	2 timer	4 timer
Helserelaterte emner	Førstehjelp	- førstehjelp i forbindelse med oppdrag - bruk av hjertestarter	6 timer	
Totalt antall minimum undervisning angitt i klokke timer			36	29

Gjennomføring:

Eksamen gjennomføres med en skriftlig og en praktisk oppgave. Den skriftlige eksamenen utføres på pc og sendes inn på den nasjonale databasen. Den praktiske delen av eksamen skal utføres i form av et rollespill der deltakerne skal være med på å planlegge en fingert ledsagertjeneste og deretter gjennomføre denne. Det skal minimum inngå en trusselsituasjon og førstehjelp i gjennomføringen. Eksamen må bestås for å få godkjent ledsagertjenesteopplæringen.

Sikkerhetskontrollør på flyplass:

Luftfartstilsynets representant i referansegruppen har foretatt en gap-analyse vedrørende hvilke emner og delemner i teoretisk grunnkurs som også inngår i dagens opplæring som sikkerhetskontrollør på lufthavn (jf skjema nedenfor). Hun nevner at emnene som i dag ikke dekkes i opplæringen for sikkerhetskontrollører er HMS, brannvern, førstehjelp, vektere som vitne, politiets rolle i samfunnet, åstedssikring/ sporsikring. Luftfartstilsynet viser til at i henhold til tidsestimatene beskrevet i arbeidsgruppens forslag, vil dette utgjøre ca. 25 timer teoretisk opplæring. Arbeidsgruppen har sett over tidsestimatet og kommet til at dette utgjør ca 30 timer teoretisk opplæring.

Det er enighet om at det ikke skal være overlappende utdanning. Arbeidsgruppen har gått igjennom ”Opplæringsprogram for sikkerhetskontrollører og vaktledere – NASTP” versjon 1.0 juli 2011 og versjon 1.0 november 2011. Arbeidsgruppen bemerker at NASTP dokumentet er svært lite konkret i forhold til arbeidsgruppens forslag til utdanningskrav og instruktørkrav og det er derfor vanskelig å sammenlikne. Det vises videre til at NASTP dokumentet forholdsvis ofte blir endret i større eller mindre grad.⁷

FAGOMRÅDE	FAG	Innhold vekteropplæring	Innhold opplæring for sikkerhetskontrollører
Samfunnsfaglige emner	Introduksjon til vekterbransjen	Historie – vekterens rolle og oppgaver før og nå samt mulig utvikling i fremtiden.	Velkommen til vaktbransjen.
		Bransjen i Norge/Europa: rammebetingelser (Norge)	<ul style="list-style-type: none">• Historie – vekterens rolle og oppgaver i et historisk perspektiv• Mulig utvikling og endring (teknologi og tjenestespekter)
		Ulike typer vektertjenester/sikkerhetstjenester	<ul style="list-style-type: none">• Bransjen i Norge og internasjonalt, herunder rammebetingelser (nasjonalt og internasjonalt)

⁷ Se også kapittel 3 til mandatets punkt 5.

		Allmennhetens, arbeidsgivers, offentlige myndigheters og kundens forventninger til vektere	<ul style="list-style-type: none"> • Ulike typer vektertjenester/sikkerhetstjenester • Allmennhetens, arbeidsgivers, offentlige myndigheters, kundens og publikums forventninger til vektere <p>Ovennevnte punkter sees på generelt og relatert til luftfart.</p>
	Kommunikasjon og konflikthåndtering	<ul style="list-style-type: none"> - vurdere konfliktrisiko i ulike situasjoner - foreslå tiltak for å forebygge mulig konflikter - håndtere konfliktsituasjoner - kroppsspråk - kommunikasjon 	<p>Konflikthåndtering og mellommenneskelig forståelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risikohåndtering • Adferd: påvirkning og interaksjon mellom mennesker • Fremmede og hemmende kommunikasjon • Kroppsspråk • Psykososiale situasjoner <ul style="list-style-type: none"> ○ Utgangspunkt: mennesker er forskjellige • Kulturforskjeller <ul style="list-style-type: none"> ○ Ulike kulturer og religioner, herunder tradisjoner, skikker og framturen ○ Praktisk konsekvens for vekteren/sikkerhetskontrolløren i møte med publikum ○ Empati
		<ul style="list-style-type: none"> - hvordan påvirker egen adferd konflikter - kunnskap om ulike kulturer 	
		<ul style="list-style-type: none"> - rus – påvirkning av adferd - psykisk lidelse – påvirkning av adferd 	
		<ul style="list-style-type: none"> - empati 	
		<ul style="list-style-type: none"> - stressmestring - ulike årsaker til og tegn på stress hos seg selv og andre - mestring av ulike stresssituasjoner - kollegastøtte 	

	Kulturforståelse og mangfold	- innføring i kulturelle forskjeller med bakgrunn i befolkningens ulike oppvekstmiljøer, tradisjoner og religioner	<ul style="list-style-type: none"> • Førsteintrykk, å være forutinntatt • Mestringsteknikker: <ul style="list-style-type: none"> ○ Speiling ○ Lukkede valg ○ “Slå følge med og lede” ○ Oppsummering • Psykiatri • Rus • Dispax (uregjerlige passasjerer) • Trusler <ul style="list-style-type: none"> ○ Muntlig ○ SMS ○ Telefon ○ skriftlig • “Den Gyldne regel” • Stressmestring og krisehåndtering <ul style="list-style-type: none"> ○ Sårbarhetsprofil (egen tolkning, opplevelse/ oppfattelse og adferd/handling) ○ Mulige situasjoner/ hendelser ○ Sikkerhetskontrollørens/vekkerens rolle • Empati • Kollegastøtte
Juss	Maktfordelingsprinsippet	- Lovgivende, utøvende, dømmende - de ulike domstolene	Juss - herunder rolle, muligheter og begrensninger samt begrepsavklaring

	<p>Strafferett</p> <ul style="list-style-type: none"> - legalitetsprinsippet - bruk av makt - eiers råderett, - straffbarhetsvilkår, - straffrihetsgrunnene, - straffebestemmelser (naskeri/tyveri/ran/narkotika, o.l) - selvtakt, - nødrett - nødverge - vekterens rettigheter og begrensninger - internasjonale menneskerettigheter - internasjonal humanitærrett og dens betydning i norsk rett - diskriminering § 349 	<ul style="list-style-type: none"> • Lovgivende, dømmende og utøvende makt • Vekterens/ sikkerhetskontrollørens rolle • Politiets rolle • Legalitetsprinsippet <ul style="list-style-type: none"> ○ Grunnlag – hjemmel, lov og forskrift • Bruk av makt • Eiers råderett • Straffbarhetsvilkår, • Straffrihetsgrunnene, • Straffebestemmelser (naskeri/tyveri/ran/narkotika, o.l) • Selvtakt, • Nødrett • Nødverge • Vekterens rettigheter og begrensninger • Internasjonale menneskerettigheter • Internasjonal humanitærrett og dens betydning i norsk rett • Bruk av maktmidler vs. kontrollmetoder (jf. straffeprosessloven) Offentlig rett vs. privatrettslige forhold <ul style="list-style-type: none"> ○ Pågrep vs. holde tilbake eller nekte adgang til sikkerhetsbegrensede områder ○ Ransaking vs. håndøk/ visitering ○ Beslag vs. frivillig overlevering av gjenstander til destruksjon ○ Forvaring ○ Frihetsberøvelse 	
	<p>Straffeprosess</p> <ul style="list-style-type: none"> - bruk av maktmidler - beslag - forvaring - pågrep - ransaking - frihetsberøvelse (herunder regler for bruk av håndjern) 		
Vekterens arbeid og rolle	Vekter-lovgivningen /	<ul style="list-style-type: none"> - lov om vaktvirksomhet - forskrift om vaktvirksomhet av 28. mars 2011 	<p>Vekter og sikkerhetskontrollørens arbeid og rolle</p> <ul style="list-style-type: none"> • lov om vaktvirksomhet

	rammeverk	<ul style="list-style-type: none"> - grense mot ISPS (havner) og lufthavn - instruksers oppbygging og innhold 	<ul style="list-style-type: none"> • forskrift om vaktvirksomhet av 28. mars 2011 • Grensesnitt mot andre typer vektertjenester • Luftfartsloven • BSL SEC 1-1 • EU- forordninger • ECAC Doc 30 • ECAC Doc 8973
	Yrkesetikk og holdninger	<ul style="list-style-type: none"> - interessekonflikt mellom arbeidsgiver og vokter og mellom vokter og kunde - svart arbeid -bestikkelser/korrupsjon - kundens antatte ulovlige virksomhet - bransjens egne etiske retningslinjer – 0- grensen - taushetsplikt - media - lojalitet - varsling - ærlighet - ytringsfrihet - balanse, service og sikkerhet - utfordringer og muligheter - konsekvenser av god og dårlig holdning/opptreden 	<p>Vekterens og sikkerhetskontrollørens etikk, holdninger og adferd, herunder begrepsavklaringer, ansvar, konsekvenser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interessekonflikt mellom arbeidsgiver og vokter og mellom vokter og kunde • Svart arbeid • Bestikkelser/korrupsjon • Kundens antatte ulovlige virksomhet • Bransjens egne etiske retningslinjer • Omdømme • Taushetsplikt og taushetserklæring • Lojalitet • Ærlighet og integritet • Balanse service og sikkerhet - utfordringer og muligheter • Konsekvenser av god og dårlig holdning/opptreden • Securitykultur • Arbeidsreglement • Sosiale medier, fotografering • UPA - konsekvenser
	HMS Intern-kontroll	<ul style="list-style-type: none"> - arbeidsrettslige prinsipper - arbeidsgiverens og arbeidstakers plikter og rettigheter. 	Dekkes kun i mindre grad i opplæringen av sikkerhetskontrollørene.

		<ul style="list-style-type: none"> - virkemidler i arbeidsmiljø - krav til arbeidsmiljø - registrering og meldeplikt - verneombud og arbeidsmiljøutvalg - kontrolltiltak - arbeidstid - partene i arbeidslivet – avtaler - påvirkningsfaktorer - egensikkerhet - innarbeidingsordning/arbeidstid - vekterens organisasjonsforhold - saksgang - samband og kommunikasjonsutstyr - verneutstyr - lønns- og arbeidsvilkår - ytre miljø og forurensing 	
	Risikoanalyse	<ul style="list-style-type: none"> - beskrivelse av arbeidsoppgaver/arbeidsprosess - identifisere uønskede hendelser - sannsynlighetsvurdering - konsekvensvurdering - beskrivelse av risiko - årsaker til kriminalitet/ kriminalitetsbilde - industrispionasje - sabotasje - terror - brann - naturkatastrofer - ulykker 	<p>Risikovurdering</p> <ul style="list-style-type: none"> • PST's trusselvurdering • Sannsynlighet x konsekvenser = risiko • Potensielle hendelser <ul style="list-style-type: none"> ○ Spionasje ○ Sabotasje ○ Terror <ul style="list-style-type: none"> ▪ anslag ▪ forsøk på anslag ○ Funn av forbudte/farlige gjenstander ○ Forsøk på inntrenging til beskyttede områder ○ Trusler ○ Brann ○ Dispax (uregjerlige passasjerer) ○ Ulykker

			<ul style="list-style-type: none"> ○ Naturkatastrofer • Evne til å identifisere uønskede hendelser • Evne til å planlegge hensiktsmessige reaksjoner på de ulike hendelsene
	fysiske, manuelle og administrative tiltak	<ul style="list-style-type: none"> - perifersikring, skallsikring, romsikring, objektsikring - fysiske tiltak: Gjerder, porter, dører, vinduer, tak, gulv, lås - tekniske tiltak: Alarmer, TVO, adgangskontrollsystemer - manuelle tiltak: Ulike vaktjenester - administrative tiltak: Instruksjer, rutiner og organisering - vekterens tekniske hjelpemidler - personvern 	<p>Adgangskontroll</p> <p>Perifersikring, skallsikring, romsikring, objektsikring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysiske tiltak: Gjerder, porter, dører, vinduer, tak, gulv, lås • Tekniske tiltak: Alarmer, TVO, adgangskontrollsystemer og sikkerhetsutstyr for lufthavn. • Manuelle tiltak: Ulike vaktjenester • Administrative tiltak: Instruksjer, rutiner og organisering • Vekteren/sikkerhetskontrollørens tekniske hjelpemidler • Personvern (datalagringsdirektivet)
	beredskapsplan	<ul style="list-style-type: none"> - innhold i en beredskapsplan - organisering av beredskap - beredskapsøvelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Innhold i beredskaps- og handlingsplaner • Organisering av beredskap i samarbeid med relevante aktører <ul style="list-style-type: none"> ○ Ansvar ○ Rolleavklaring • Øvelse på ulike hendelser jf. risikovurdering
	Rapportlære	<ul style="list-style-type: none"> - rapportlære - innhold og oppbygging - vitner/signalement/observasjon - rapporteringsplikt ved bruk av fysisk makt 	<ul style="list-style-type: none"> • Viktigheten av en god rapporteringskultur • Rapporteringsplikt • Formkrav til rapporter, herunder innhold og form. "Hva er en god rapport?" • Vitner/signalement/observasjon • Rapporteringssystem <ul style="list-style-type: none"> ○ Rapporteringsform

			<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av gode og dårlige eksempler på rapporter
	Service og kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> - adferd - førsteinntrykk - hva er service - hva er kvalitet - hvordan påvirke kvaliteten - opptreden i uniform - allmennhetens forventninger til en uniformert person, krav til uniform, uniformsreglement 	<p>Service og kvalitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adferd <ul style="list-style-type: none"> ○ Kroppsspråk ○ “Smalltalk” ○ Oppnå kontakt ○ Intim soner ○ Ulike publikumsgrupper • Førsteintrykk • Hva er service? <ul style="list-style-type: none"> ○ God service vs. dårlig service • Hva er kvalitet? <ul style="list-style-type: none"> ○ God kvalitet vs dårlig kvalitet ○ Hvordan påvirke kvaliteten? • Opptreden i uniform - allmennhetens forventninger til en uniformert person, krav til uniform, uniformsreglement <ul style="list-style-type: none"> ○ ansvar
	Holdninger til og samarbeid med offentlige myndigheter	<ul style="list-style-type: none"> - kommunikasjon med vakt og alarmsentral, AMK, politi og brannvesen - politiets rolle i samfunnet - åstedssikring / sporsikring - vekterens rolle før offentlige instanser kommer til stedet - begrenset politimyndighet - vekterens rolle i samfunnet 	<p>Samarbeid med andre myndigheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikasjon med vakt og alarmsentral, AMK, politi, brannvesen, tollvesenet, helsemyndighetene, fengselsvesenet, lokale og sentrale luftfartsmyndigheter. • Politiets rolle i samfunnet • Vekterens/ sikkerhetskontrollørens rolle før offentlige instanser kommer til stedet • Begrenset politimyndighet (nevnt tidligere) • Vekterens rolle i samfunnet (nevnt tidligere)
	Vekteren som vitne	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomgang av en straffesak med hovedvekt på vekteren som vitne under etterforskningen og 	<p>Dekkes ikke i opplæringen av sikkerhetskontrollørene.</p>

		under hovedforhandlingen.	
Helserelaterte emner	Førstehjelp	<ul style="list-style-type: none"> - hjerte- og lungeredning - frie luftveier - symptomlære - skader - ulykker - vurdering av omfang - sårbehandling / stans av blødninger - akutte sykdommer - rus / overdose - sjokk (sirkulasjonssvikt) - skadestedsledelse - emosjonell førstehjelp / reaksjoner ved stress/sjokk/kriser - debriefing 	Dekkes kun i mindre grad i opplæringen av sikkerhetskontrollørene.
	Alkohol medikamenter og narkotika	<ul style="list-style-type: none"> - tegn og symptomer - stoffgrupper - fysiske og psykiske reaksjoner ved bruk - serveringsloven § 16-17 	Dekkes i modulen om konflikthåndtering og mulige utfordringer/ hendelser en vokter/ sikkerhetskontrollør kan møte.
Brannvern	Brannvern	<ul style="list-style-type: none"> - årsaker til brann - forskjellige typer brann - konsekvenser - ulike slukkemidler / anlegg og bruk / anvendelsesområde for disse - forebyggende brannvern - branninstruks - sikring av bygg i henhold til relevant brannvernlovgivning 	Dekkes kun i mindre grad i opplæringen av sikkerhetskontrollørene.

Regodkjenning:

Det skal foreslås en plan for gjennomføring av regiodkjenning hvert fjerde år for vekterutdanningens grunddel og for tilleggsoplæringen i ledsagertjeneste og verditransporttjeneste⁸.

Regodkjenning av vekterutdanningens grunddel:

Personer med fagbrev i vekter-/sikkerhetsfag trenger ikke regodkjenning av vekterutdanningens grunddel.

Organisering og arbeidsmåter for grunnkurs teori:

Utdanningen er organisert som klasseromsundervisning. Utdanningen skal gjennomføres ved godkjent opplæringsvirksomhet av godkjent instruktør. Modulen er estimert til 30 klokke timer. Det er obligatorisk deltakelse på klasseromsundervisningen.

Det er en forutsetning at vekterne er aktive og tar ansvar for egen læring. Med klasseromsundervisning menes alle former for undervisning i klasserom, herunder gruppearbeid, rollespill og caser.

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	Teori Minimum antall klokke timer
Samfunnsfaglige emner	konflikthåndtering	- erfaringsbasert videreopplæring	6 timer
Juss	juss	- maktbruk - regeloppdatering	6 timer
Vekterens arbeid og rolle	HMS Risikoanalyse Etikk	- faglig oppdatering - erfaringsbasert videreopplæring	12 timer
Helserelaterte emner	førstehjelp Oppdateringer, endringer og utvikling i vekterbransjen og i	- faglig oppdatering - repetisjon av hjerte- lungeredning - erfaringsbasert opplæring	3 timer

⁸ Regodkjenning for ordensvaktjeneste er tatt ut i henhold til arbeidsgruppens forslag om at ordensvakt ikke er spesialtjeneste. Se også kapittel 3 til mandatets punkt 4.

	øvrige fagområder fra grunnopplæringen		
Brannvern	brannvern	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	3 timer
Totalsum minimum antall klokke timer 30			

Gjennomføring:

Regodkjenningsopplæringen skal gjennomføres og regodkjenningsprøve skal avlegges og bestås innen hvert 4. år. Prøven gjennomføres som en flervalgsoppgave (avkrysningsoppgave)– nettbasert. Det vises til teorieksamen del 1 under grunnutdanningen. Prøven skal være tilsvarende.

Regodkjenning for vekterutdanningens tilleggsopplæring i verditransporttjeneste:

Organisering og arbeidsmåter for verditransporttjeneste :

Utdanningen er organisert som klasseromsundervisning. Utdanningen skal gjennomføres ved godkjent opplæringsvirksomhet av godkjent instruktør. Modulen er estimert til 12 klokke timer. Det er obligatorisk deltakelse på klasseromsundervisningen.

Det er en forutsetning at verditransportørene er aktive og tar ansvar for egen læring. Med klasseromsundervisning menes alle former for undervisning i klasserom, herunder gruppearbeid, rollespill og caser.

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	Teori Minimum antall klokke timer
Juss		- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	2 timer
Verditransportørens arbeid og rolle	Trusselbildet Risikoanalyse Hms	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	7 timer
Arbeidsmetoder	Rutiner og utstyr		

	Trusselhåndtering / reaksjonsmønster Oppdateringer, endringer og utvikling i verditransporttjenestene og i øvrige fagområder fra verditransportopplæringen		
Helserelaterte emner	Ettervern Opptreden på skadested	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	3 timer
Totalsum minimum antall klokke timer 12			

Gjennomføring:

Regodkjenningsopplæringen skal gjennomføres og regodkjenningsprøve skal avlegges og bestås innen hvert 4. år.

Prøven gjennomføres som en flervalgsoppgave (avkrysningsoppgave)– nettbasert. Det vises til det som står om teorieksamen under ”tilleggsopplæring i verditransporttjeneste”. Prøven skal være tilsvarende.

Regodkjenning for vekterutdanningens tilleggsopplæring i ledsagertjeneste:

Organisering og arbeidsmåter for ledsagertjeneste :

Utdanningen er organisert som klasseromsundervisning. Utdanningen skal gjennomføres ved godkjent opplæringsvirksomhet av godkjent instruktør. Modulen er estimert til 24 klokke timer. Det er obligatorisk deltakelse på klasseromsundervisningen.

Det er en forutsetning at ledsagerne er aktive og tar ansvar for egen læring. Med klasseromsundervisning menes alle former for undervisning i klasserom, herunder gruppearbeid, rollespill og caser.

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	Teori Minimum antall klokketimer
Juss	Regelendringer	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	2 timer
Vekterens arbeid og rolle	Operasjonsplanlegging Forebyggende ledsagelse Oppdateringer, endringer og utvikling i ledsagertjeneste og i øvrige fagområder fra ledsageropplæringen	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring - øvelse i planlegging og gjennomføring av oppdrag	16 timer
Helserelaterte emner	-bruk av hjertestarter	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	6 timer
Totalsum minimum antall klokketimer 24			

Gjennomføring:

Regodkjenningsopplæringen skal gjennomføres og regodkjenningsprøve skal avlegges og bestås innen hvert 4. år. Prøven gjennomføres som en flervalgsoppgave (avkrysningsoppgave)– nettbasert. Det vises til det som står om teorieksamen under ”tilleggsopplæring i ledsagertjeneste”. Prøven skal være tilsvarende.

Undervisningslokaler:

Vekterkursets grunnopplæring består av tre moduler som skal dekke både teori og praksis. Av hensyn til det økonomiske aspektet må det legges til rette for at opplæringen kan skje i hele landet. Dette innebærer at det vil være regionale forskjeller på lokaler og områder som kan benyttes til undervisningen. Visse minimumsstandarder må imidlertid innfris. Hva angår den teoretiske utdanningen som forutsetter klasseromsundervisning må undervisningslokalene fylle de vilkår som oppstilles i forskrift om miljørettet helsevern (2003-04-25) § 10, jf §§ 7 til 9. Forskriftens § 10 lyder:

Helsemessige forhold i virksomheter og eiendommer

Virksomheter og eiendommer der allmennheten har adgang, eller som benyttes av mange mennesker, eller hvor mennesker oppholder seg over lengre perioder, skal i tillegg til bestemmelsene i § 7 til § 9 oppfylle følgende krav:

- a) Virksomheten skal ha tilfredsstillende inneløst klima. Lydforhold og belysning skal ikke medføre helsemessig ulempe og skal være tilfredsstillende i forhold til det virksomheten brukes til.
- b) Det skal etableres et forsvarlig renhold med hygienisk tilfredsstillende metoder.
- c) De sanitære anleggene i virksomheten skal ha en helsemessig forsvarlig utforming, kapasitet og standard.
- d) Institusjoner og virksomheter som driver læring, pleie og omsorg mv., skal sikre et godt sosialt miljø.
- e) Virksomheten skal planlegges, drives og avvikles slik at ulykker og skader forebygges.
- f) Virksomheten skal planlegges, drives og avvikles slik at smittsomme sykdommer forebygges.

Hovedinstruktøren tillegges ansvaret for å påse at undervisningslokaler oppfyller lovens krav i tillegg til å sikre at øvelser m.v. gjennomføres på egnet område.

Krav til instruktør, hovedinstruktør og ansvarlig praksisinstruktør, jf. Forskriften §§ 18-20:⁹

Instruktører:

Forskriften § 18 gir følgende retningslinjer: instruktører i vekterfag skal ha instruktørutdanning og oppdatert faglig kompetanse, ha minst fire års relevant erfaring¹⁰ som vekter og være ansatt som vekter eller instruktør. Instruktører i brannvern, førstehjelp, internasjonale menneskerettigheter, internasjonal humanitær rett, strafferett, straffeprosess og bruk av makt og maktmidler skal ha oppdatert faglig kompetanse, relevant erfaring og fortsatt tilknytning til fagfeltet

Følgende kompetansekrav for instruktører legges til grunn:

Kompetansekrav til instruktør i brannvern:

Må være ansatt som instruktør i brannvesenet eller annen brannfaglig virksomhet/etat og jobbe med brannvern.

⁹ Det foreslås en overgangsordning som gjør det mulig for allerede godkjente instruktører å fortsette som instruktør så lenge de dokumenterer at de er påmeldt studie/oppmeldt til eksamen. Det må imidlertid legges den begrensning at man ikke kan fortsette som instruktør uten å følge normert progresjon enten fulltid eller deltid.

Instruktørene vil få en midlertidig godkjenning

¹⁰ Arbeidsgruppen foreslår en forskriftsendring om at fagbrev likestilles med 4 års relevant erfaring

Alternativt må instruktøren være ansatt i opplæringsvirksomheten, ha fortsatt tilknytning til fagfeltet ved at vedkommende kontinuerlig gjennom sitt arbeid holder seg oppdatert og deltar på minimum årlige kurs/ samlinger med faglige oppdateringer. Gjennomførte oppdrag, undervisning, kurs og oppdateringer skal dokumenteres og kunne fremlegges ved kontroll.

Kompetansekrav til instruktør i førstehjelp:

Må være godkjent instruktør i ”norsk grunnkurs i førstehjelp” av norsk resuscitasjonsråd, ha fortsatt tilknytning til fagfeltet ved at vedkommende kontinuerlig gjennom sitt arbeid holder seg oppdatert og deltar på minimum årlige kurs/ samlinger med faglige oppdateringer. Gjennomførte oppdrag, undervisning, kurs og oppdateringer skal dokumenteres og kunne fremlegges ved kontroll.

Kompetansekrav til instruktør i juss:

Må undervise i juridiske fag ved høyskole/universitet eller ha master i rettsvitenskap.

Alternativt ha bestått tilrettelagt kurs fra høyskole – studiepoeng ca 15, ha fortsatt tilknytning til fagfeltet ved at vedkommende kontinuerlig gjennom sitt arbeid holder seg oppdatert og deltar på minimum årlige kurs/ samlinger med faglige oppdateringer. Gjennomførte oppdrag, undervisning, kurs og oppdateringer skal dokumenteres og kunne fremlegges ved kontroll.

Kompetansekrav til instruktør i øvrige fag:

fagbrev i vekter/sikkerhetsfaget.

skal ha utdanning innen pedagogikk fra høyskole eller opplæring av hovedinstruktør

Instruktører skal ved større endringer og minimum årlig tilbys oppfriskningskurs i regi av opplæringsvirksomheten på minimum 6 klokke timer. Oppfriskningskursene skal omhandle fag instruktøren underviser i og/eller pedagogikk.

Hovedinstruktør:

Forskriften § 19 gir følgende retningslinjer: hovedinstruktør for teoriundervisningen skal dokumentere kjennskap til innholdet i læreplaner som gjelder for undervisningen og påse at kursene gjennomføres i samsvar med de krav som til enhver tid stilles.

Hovedinstruktøren har overordnet faglig og administrativt ansvar for utdanningsenheten. Dette innebærer blant annet å kvalitetssikre at:

- det benyttes egnede metoder i undervisningen og at innholdet til enhver tid er oppdatert i henhold til myndighetenes krav og pedagogisk utvikling.
- prøver og tester gjennomføres i henhold til myndighetenes krav.
- det til enhver tid er tilstrekkelige antall godkjente instruktører, praksisinstruktører, lokaliteter og utstyr tilgjengelig.
- instruktører har tilstrekkelig pedagogisk kompetanse.
- all opplæring gjennomføres i henhold til gitt godkjenning
- dokumentasjon for all opplæring forefinnes

Følgende kompetansekrav til hovedinstruktør legges til grunn:

- 60 studiepoeng i pedagogikk
- Ansatt fulltid i opplæringsvirksomheten
- Skal ha fagbrev innen vekter-/sikkerhetsfaget eller ha høyere utdanning (fra høyskole eller universitet) innen sikkerhet. Alternativt må man ha undervisningserfaring fra sikkerhetsfag på VG2 eller VG3 eventuelt undervisningserfaring fra sikkerhetsfag ved høyskole/universitet.

Ansvarlig praksisinstruktør:

Forskriften § 20 gir følgende retningslinjer: ansvarlig praksisinstruktør skal dokumentere kjennskap til innholdet i læreplan for praksisopplæringen og påse at den enkelte elev får nødvendig praktisk opplæring.

Ansvarlig praksisinstruktør har overordnet faglig og administrativt ansvar for praksisopplæringen. Dette innebærer blant annet å kvalitetssikre at:

- det benyttes egnede metoder i undervisningen og at innholdet til enhver tid er oppdatert i henhold til myndighetenes krav og pedagogisk utvikling.
- prøver og tester gjennomføres i henhold til myndighetenes krav.
- det til enhver tid er tilstrekkelige antall godkjente praksisinstruktører, lokaliteter og utstyr tilgjengelig.
- praksisinstruktører har tilstrekkelig pedagogisk kompetanse.
- all opplæring gjennomføres i henhold til gitt godkjenning
- dokumentasjon for all opplæring forefinnes

Følgende kompetansekrav til ansvarlig praksisinstruktør legges til grunn:

- 60 studiepoeng i pedagogikk

- Ansatt fulltid i opplæringsvirksomheten
- Skal ha fagbrev innen vekter-/sikkerhetsfaget eller ha høyere utdanning (fra høyskole eller universitet) innen sikkerhet. Alternativt må man ha undervisningserfaring fra sikkerhetsfag på VG2 eller VG3 eventuelt undervisningserfaring fra sikkerhetsfag ved høyskole/universitet.

Virksomhet som driver egenvakthold og som har fått tillatelse til kun å drive opplæring i ordensvaktpraksis trenger ikke ansvarlig praksisinstruktør¹¹

Praksisinstruktør:

Forskriften § 18 gir følgende retningslinjer: praksisinstruktører skal ha minst fire års relevant erfaring som vekter, og være ansatt som vekter eller instruktør.

Følgende kompetansekrav til praksisinstruktør legges til grunn:

bør ha fagbrev

skal ha utdanning innen pedagogikk fra høyskole eller opplæring av hovedinstruktør

Praksisinstruktører skal ved større endringer og minimum årlig tilbys oppfriskningskurs i regi av opplæringsvirksomheten på minimum 6 klokke timer. Oppfriskningskursene skal omhandle fag praksisinstruktøren underviser i og/eller pedagogikk.

KAP 3 TILLEGG

Kapittelet er bygget opp slik at det følger mandatets punkter. Avslutningsvis er det innatt visse punkter som ikke naturlig knyttes til hvert enkelt punkt i mandatet.

Til mandatets punkt 1:

¹¹ Arbeidsgruppen tolker forskriftens § 9, jf. § 17 slik at begrepet ordensvaktpraksis bevisst er benyttet som en motsetning til begrepet praksisopplæring. Det stilles dermed ikke krav til at steder som kun driver ordensvaktpraksis må ha ansatt en ansvarlig praksisinstruktør (jf. 17). Dette er arbeidsgruppen enig i at er en svært fornuftig løsning.

- Arbeidsgruppen har under ”vekterens arbeid og rolle” / ”risikoanalyse” ikke inntatt byggteknisk opplæring. Arbeidsgruppen forutsetter at dette inngår i objektopplæringen.
- Arbeidsgruppen har ikke foreslått opplæring i bruk av håndjern og selvforsvar. Slik opplæring krever mer opplæring og må eventuelt gis som tilleggsopplæring.
- Arbeidsgruppen foreslår at det utarbeides én bok der pensum samles og som samtlige opplæringsenheter benytter. POD har fått overført rettighetene til boken ”vekteropplæring trinn 1-3” fra den tidligere Vektorskolen (NHO-Service). Arbeidsgruppen ser at boken har et godt potensial, men at den må oppdateres, endres og utvides.
- ”Lovsamling” - Arbeidsgruppen foreslår at hver enkelt opplæringsvirksomhet får ansvaret for å levere ut nødvendig, oppdatert lovsamling til samtlige deltakere. Lovsamlingen må bestå av hele eller relevante bestemmelser i følgende lover/forskrifter og avtaler:
 - Vaktvirksomhetsloven
 - Vaktvirksomhetsforskriften
 - Straffeloven
 - Straffeprosessloven
 - Arbeidsmiljøloven
 - Brann- og eksplosjonsvernloven
 - FOBTOT
 - Vekteroverenskomsten
 - Hovedavtalen
 - Forskrift om internkontroll
 - Personopplysningsloven
 - Serveringsloven
- Arbeidsgruppen har under ”juss”/ ”strafferett” inntatt menneskerettigheter og internasjonal humanitærrett. Arbeidsgruppen har ikke foreslått pensum til internasjonal humanitærrett og kun i liten grad til menneskerettigheter. Det skal undervises noe i faget (undervisningen må knyttes opp mot når regelverket får anvendelse og menneskerettighetene sett opp mot norsk lovgivning). Hva angår internasjonal humanitærrett ser arbeidsgruppen ikke dette som et sentralt tema i grunnutdanningen. Det vises til at vektterlovgivningen med tilhørende forskrift gjelder på norsk territorium -ambassadeområder som benyttes av fremmed stat er unntatt (forskriften § 1). Videre gjelder lovverket ikke vaktvirksomhet som Forsvaret utfører ved bruk av eget personell, vaktvirksomhet på skip eller godsterminaler på havner eller havneterminaler som omfattes av ISPS-regelverket, eller vaktstyrken ved Norges Bank (§ 2). I tillegg gjelder lovgivningen

kun ubevæpnet vektertjenester (§12). Internasjonal humanitærrett er krigens folkerett i væpnede konflikter og faller således utenfor en ordinær vekters tjeneste etter vaktvirksomhetsloven. Arbeidsgruppen forutsetter at dette vil bli ivaretatt i fbm en eventuell ny lovgivning som regulerer bruk av væpnet tjeneste om bord på norskregistrerte skip i internasjonalt farvann. For øvrig vises det til ot.prp.nr 49 (2008-2009) kapittel 12 merknader til de enkelte bestemmelsene § 1 bokstav d.

Til mandatets punkt 2:

- Eksamen:
 - Arbeidsgruppen har foreslått en nasjonal nettbasert eksamensordning. Utdanningsdirektoratet ved Kvisterøy, har gjennomgått en slik modell for arbeidsgruppen. Programvaren eksisterer. Arbeidsgruppen har vært i kontakt med vegvesenet etter forslag fra Utdanningsdirektoratet da de benytter et tilsvarende program som vi er ute etter. Vegvesenets programvare var imidlertid basert på en veldig gammel plattform som de ”flikket” på. De kunne derfor ikke si hvorvidt en løsning som vi grovt skisserte ville være ”hyllevare” eller ikke.
 - Utdanningsdirektoratet sa videre at det er hovedsakelig to tilbydere på området. Henholdsvis Insperia og Enovate. Det er vesentlig i en anbudskonkurranse å få frem hvilke behov vi har. Flervalgsprøver er en enkel teknisk løsning, mens tegneprogrammer er fordyrende elementer. Programvaren er delt i to: PAS som er et administrativt system som styrer hvem som har tilgang mens PGS er utviklingsdelen og den tekniske delen for gjennomføring av prøver. Kvisterøy mener at man trenger 1- 2 stillinger for å drifte systemet. Arbeidsgruppen mener at dette kan driftes av faggruppen (for å lage oppgaver og spørsmål) og av en tekniker ansatt ved POD for å legge ut nye oppgaver og drifte stedet. Når det gjelder hva som kan lagres og hvor lenge er det et spørsmål vi må vurdere mht datalagringsdirektivet og personvernlovgivningen. I tillegg må konkurransegrunnlaget synliggjøre hvilke systemer programvaren skal ”snakke med”. En datakyndig person må være delaktig ved utarbeidelsen av konkurransegrunnlaget. I tillegg bør det være mulig å kunne ta ut statistikk fra databasen (få frem hvordan spørsmålene fungerer blant annet).
 - Arbeidsgruppen har snakket med PHS vedrørende eksamensløsninger. PHS benytter i dag ikke nettbasert eksamen. PHS mener like fullt at det vil lønne seg for POD å kjøpe/leie tjenesten hos undervisningssteder som har nettbaserte eksamener. Dette mente PHS ville være mindre ressurskrevende og mer kostnadseffektivt. Arbeidsgruppen har ikke hatt anledning til å gå nærmere inn på dette spørsmålet. Arbeidsgruppen ser at en slik løsning kan være hensiktsmessig i stedet for løsningen nevnt under forrige punkt. Dette må imidlertid utredes i samarbeid med datakyndig personell.
 - Arbeidsgruppen ser at del 2 av teorieksamen er svært ressurskrevende. Det er derfor ønskelig at faggruppen og ikt/datakyndig personell ser på mulige tekniske løsninger for praktikumsoppgaver med automatisert retting. Arbeidsgruppen innehar ikke nødvendig kompetanse til å foreslå noe eller uttale seg om dette.

- Arbeidsgruppen ser at det i visse tilfeller vil være personer som ikke består praktisk eksamen pga fysiske hindre. Et klart eksempel er en rullestolbruker som skal utføre livredning eller hjerte/lunge kompresjon. Dette er like fullt en gruppe som kan utføre visse vektertjenester f.eks på alarmsentraler. Arbeidsgruppen ser således at det er behov for å utarbeide visse unntaksregler til foreslåtte eksamensordning.

Til mandatets punkt 4

Alternativt forslag til læreplan dersom ordensvaktjeneste skal være spesialtjeneste. Dette utgjør 32 klokke timer:

Ordensvaktjeneste:

FORMÅL:

Utdanningen skal legge grunnlag for yrkesutøvelsen som ordensvakt og sikre god kvalitet på tjenesten. Formålet med utdannelsen er å ivareta besøkendes rettsikkerhet og gi dem økt trygghet på serveringssteder og på ulike arrangementer.

MÅL:

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne:

- Forebygge og håndtere situasjoner som kan oppstå i forbindelse med tjeneste som ordensvakt
- Vurdere om personer er påvirket av alkohol eller andre stoffer
- Bruke og opptre i samsvar med relevant regelverk og etiske normer
- Gjennomføre sikkerhetsransaking i henhold til gjeldende regelverk
- foreta kontroll av personer, herunder kunne gjøre rede for reglene for beslag og sjekk av id-kort
- Håndtere ulike krisesituasjoner i henhold til beredskapsplaner og instruksjoner
- Forebygge og håndtere konfliktsituasjoner
- Vurdere risiko i forhold til egen arbeidssituasjon og foreslå nødvendige tiltak
- Gjøre rede for kravene til brannvern i henhold til lovgivning og instruksjoner og iverksette tiltak

Organisering og arbeidsmåter for ordensvaktjeneste:

Alle ordensvakter skal ha tilleggsopplæring for ordensvaktjeneste etter § 12, jf. § 14. Kravet til at eleven skal ha bestått eksamen for vekterutdanningens grunn del før tilleggsopplæringen kan startes gjelder ikke for ordensvakter som kun tar ordensvaktpraksis. Dette fordi eksamen for vekterutdanningens grunn del omfatter opplæringskravene både for teoretisk grunnkurs og for grunnleggende praksisopplæring. Teoretisk grunnkurs skal imidlertid være gjennomført før tilleggsopplæringen i ordensvaktjeneste kan starte. Eksamen etter § 14 vil dermed også forutsette at eleven har tilegnet seg kunnskap gjennom teoretisk grunnkurs.

Forskriften § 9 om praksisopplæring gir i annet ledd adgang til å gjennomføre en forenklet praksisopplæring for ordensvaktjeneste. Slik praksisopplæring skal bare kunne gjennomføres i foretak som kun driver ordensvaktvirksomhet. Mao de virksomheter som driver vekteropplæring kan ikke tilby ordensvaktpraksis. Ordensvaktpraksis kan kun gjennomføres hos virksomhet som driver egenrekt og som har søkt og fått tillatelse til å opplære egne ansatte. Kravet til at praksisopplæringen skal ledes av ansvarlig praksisinstruktør gjelder ikke for ordensvaktpraksis, jf. § 9, jf. § 17. Ordensvaktpraksis oppfyller ikke kravet til vekterutdanningens grunnutdanning og gir dermed ikke grunnlag for å utøve annen vaktjeneste. Objektopplæring tilpasset den enkeltes tjenesteutførelse gjelder også for ordensvaktpraksis.

All opplæring og pensum som overlapper med vekterutdanningens teoridel er tatt ut (jf skjema under).

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	TEORI Klokketimer minimums- krav (inkludert gjennomgang av pensum)	PRAKSIS Klokketimer minimums- krav	PENSUM
Juss	Juss	<ul style="list-style-type: none"> - kriterier for ordensvaktgodkjenning - politiets adgang til å gi pålegg om å benytte ordensvakter og midlertidig stenge serveringssteder - skjenkebestemmelser - skjenkekontroll - maktbruk - rapportering - rettigheter/plikter ved ransaking (sikkerhetsransaking) - særlig om beslag av legitimasjon - kontroll av id - diskriminering 	4 timer	4 timer	<p>Serveringsloven § 16 – forskrift om vaktvirksomhet § 14</p> <p>Serveringsloven § 16 og § 17</p> <p>Alkoholovens bestemmelser som angår skjenking</p> <p>OPDs håndbok kap 3.1 - 3.8 (s 16-28) (Rettslige rammer for ordensvakter)</p> <p>OPDs håndbok kap 4.5.4. (s 35) (beslag av ID)</p> <p>Straffeloven § 349 (diskriminering) Næringsetatens (Oslo kommunes) hefte om prosjekt mot etnisk diskriminering i utelivet</p>

Ordensvaktens arbeid og rolle	Service og sikkerhet	<ul style="list-style-type: none"> - kundebehandling - kommunikasjon - risikoanalyse - krisehåndtering - konflikthåndtering - stressmestring - påvirkede personer – opptreden og oppfølging, bortvisning av overstadig berusede - samarbeid med off myndigheter -samband 	4 timer	8 timer	<p>Vaktvirksomhetsforskriften § 33 (krav til forsvarlig kommunikasjonsordning)</p> <p>Sikkerhetshåndboken for konsertavvikling (Norsk rockforbund kap 1.3 - 2.4 (s 18 – 39) (risikovurdering)</p> <p>DSBs veileder for sikkerhet ved store arrangementer kap 2 (s 19-26) (risikovurdering og sikkerhetsplanlegging)</p> <p>DSBs veileder for sikkerhet ved store arrangementer kap 20 (s 123-133) – ”beredskap for alvorlige hendelser” (beskriver hvordan krise kan håndteres)</p> <p>OPDs håndbok, kap 2.4 (s 12-13) (Forventninger til ordensvakter)</p>
	Etikk	- rollekonflikter	1 time		OPD's håndbok kap 2.5 (s 14-15)
Helserelaterte emner	Narkotika	- ”partydop”	1 time		
	Førstehjelp	- forgiftning som følge av inntak av alkohol/medikamenter/narkotika	1 time		
Brannvern	Brannvern	<ul style="list-style-type: none"> - forebygging av brann ved serveringssteder og arrangementer - brannvernrunde - branninstruks - slukkemidler - krav til rømningsveier - ordensvaktens ansvar - beregning av antall personer i lokalet - opptreden i krisesituasjoner - skadestedsledelse - evakuering 	2 timer	7 timer	Sikkerhetshåndboken (norsk rockforbund s 12-21 gjelder brannforebyggende arbeid på arrangementer/konserter)

Gjennomføring:

Eksamen gjennomføres med en skriftlig og en praktisk oppgave. Den skriftlige eksamenen utføres på pc og sendes inn på den nasjonale databasen. Den praktiske delen av eksamen skal utføres i form av et rollespill der elevene skal være med på et fingert ordensvaktoppdrag hvor blant annet konflikthåndtering er med. Eksamen må bestås for å få godkjent ordensvaktopplæringen.

Regodkjenning for vekterutdanningens tilleggsopplæring i ordensvaktteneste:**Organisering og arbeidsmåter for ordensvaktteneste :**

Utdanningen er organisert som klasseromsundervisning. Utdanningen skal gjennomføres ved godkjent opplæringsvirksomhet av godkjent instruktør. Modulen er estimert til 12 klokke timer. Det er obligatorisk deltakelse på klasseromsundervisningen.

Det er en forutsetning at ordensvaktene er aktive og tar ansvar for egen læring. Med klasseromsundervisning menes alle former for undervisning i klasserom, herunder gruppearbeid, rollespill og caser.

FAGOMRÅDE	FAG	INNHold	Teori Minimum antall klokke timer
Juss	Maktbruk Beslag Rettigheter/plikter ved ransaking Regelendringer	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	2 timer
Ordensvaktens arbeid og rolle	Konflikthåndtering Stressmestring Oppdateringer, endringer og utvikling i ordensvaktteneste og i øvrige fagområder fra ordensvaktopplæring en	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	6 timer

Helserelaterte emner	Narkotika Førstehjelp	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	2 timer
Brannvern	Forebygging Evakuering	- faglig oppdatering - erfaringsbasert opplæring	2 timer
Totalsum minimum antall klokketimer 12			

Gjennomføring:

Regodkjenningsopplæringen skal gjennomføres og regodkjenningsprøve skal avlegges og bestås innen hvert 4. år. Prøven gjennomføres som en flervalgsoppgave (avkrysningsoppgave)– nettbasert. Det vises til det som står om teorieksamen under ”tilleggsopplæring i ordensvaktjeneste”. Prøven skal være tilsvarende.

Til mandatets punkt 5

Arbeidsgruppen viser til ot.prp.nr 49 (2008-2009) punkt 7.2.3 side 46 der det fremgår følgende ”Departementet mener at kravet om grunnutdanning også må gjelde for personer som skal utføre vaktjeneste på lufthavn. Fastsettelse av nærmere krav til tilleggsutdanning for å utøve vaktjeneste på lufthavner, må imidlertid skje i et tett samarbeid med luftfartsmyndighetene”. Arbeidsgruppen er enig i dette synspunktet. Arbeidsgruppen ønsker som utgangspunkt å ha en felles grunnutdanning for vektere uten unntak. En grunnutdanning gjør det enklere for vektere å gjennomføre opplæringen og endre karriere underveis. Således er det lite fordelaktig at det er grunnutdanningen som skal avkortes som følge av luftfartstilsynets lovverk. Arbeidsgruppen har i sitt svar til Justisdepartementet tatt inn hvilke fag som dekkes i utdanningen fra luftfartstilsynet. Dette er alene basert på en gap-analyse fra Luftfartstilsynet. Arbeidsgruppen er av den oppfatning at man i fremtiden bør søke å oppnå én grunnutdanning for vektere uten unntak og at vektere på lufthavner i stedet får spesialtjenesteopplæring. Arbeidsgruppen foreslår at Justisdepartementet tar dette opp med Samferdselsdepartementet.

Elevene skal uavhengig av hvem som forestår opplæringen, bestå eksamen i grunnutdanningen. Dersom det blir store avvik mellom Luftfartstilsynets utdanning og lærerplanene POD er ansvarlig for, vil dette medføre en ulempe for elevene som kan gjøre eksamen vanskelig å bestå. Forutsatt at avkortningen skjer i grunnutdanningen for vektere er det vesentlig å ha løpende kontakt med luftfartstilsynet om endringer som gjøres i opplæringen innen security som Luftfartstilsynet står for.

Arbeidsgruppen er av den klare oppfatning at avkortning i utdanningen også må kunne skje i opplæringen i regi av Luftfartstilsynet. Behovet kommer klart til synet dersom en vekter som er utdannet etter nye krav søker seg til lufthavn. Det vil da være lite tilfredsstillende at vekteren må

gjennomføre ny full utdanning i regi av Luftfartstilsynet, mens en vokter som har begynt på lufthavn kan gå rett over i annen vektertjeneste uten ytterligere utdanning. Arbeidsgruppen ser det er behov for et tett samarbeid med Samferdselsdepartementet der man søker å tilrettelegge for at avkortning kan skje i Luftfartstilsynets opplæring.

Virksomheter som søker om å forestå opplæring i henhold til luftfartstilsynets lovverk må og søke om å forestå opplæring i regi av lov om vaktvirksomhet. Eksamen skal bestås etter vaktvirksomhetsloven. Dette innebærer og at kravene til instruktører må være tilsvarende hos luftfartstilsynet som de som blir godkjent av POD. Dette innebærer en forskriftsendring i § 3, 3. ledd.

Til mandatets punkt 8:

- Arbeidsgruppen foreslår at det lages et kurs for opplæring av instruktører i juridiske fag enten ved PHS eller ved annet undervisningssted som kan stille med nødvendig faglig kompetanse. PHS er en aktør som har sagt at de kan være interessert i å tilby slike kurs. Innholdet i kurset bør utarbeides i samråd med faggruppen og POD, slik at det ikke utdannes instruktører som siden ikke godkjennes av POD. Kurset bør gi 10-15 studiepoeng. Stedet må og tilby oppfriskningskurs.
- Arbeidsgruppen foreslår at relevant pensum for instruktørene blant annet skal være bøkene i sin helhet som fremkommer i listen over pensum for elevene. For øvrig foreslås Rapporten av 2008, boken innføring i strafferett (ikke den versjonen som er anbefalt for PHS), Agnes Fife – tverrkulturell kommunikasjon, Grethe Nordhelle – Mekling, konfliktforståelse og konflikthåndtering, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap – veileder for sikkerhet ved store arrangementer, og Norsk rockforbund – sikkerhetshåndboken for konsertavvikling.

Arbeidsgruppen foreslår følgende forskriftsendringer:

1)

§ 2 jf § 9 – Tidligere gikk det frem av lov at innleide ordensvakter fra godkjent vaktforetak måtte ha gjennomgått ordinær vekteropplæring i tillegg til ordensvaktkurs. I forbindelse med endringene av loven og ny forskrift omfattet man egenvakthold og dette har medført at det ikke lenger fremgår av lov/forskrift at innleide ordensvakter må være vektere. Dette innebærer igjen at steder som ikke ønsker å drive egenvakthold vil kunne leie inn ordensvakter fra andre serveringssteder som har utdannet egne ordensvakter, forutsatt at stedet har fått godkjenning som ervervsmessig vaktvirksomhet. I dagens lovtekst/forskrift ligger ikke noen begrensning i at steder som driver egenvakthold kan fylle kravene for å bli godkjent som ervervsmessig vaktvirksomhet. Det foreslås derfor at det presiseres i forskrift at ordensvakter (med begrenset opplæring) ikke kan leies ut til andre.

2)

§ 3, 3. ledd, arbeidsgruppen foreslår en endring som medfører at virksomheter som driver opplæring av sikkerhetskontrollør på lufthavn også må søke om tillatelse fra politiet fordi utdanningen også skal dekke grunnopplæring og eksamen i henhold til § 10.

3)

§ 9 - Det foreslås en presisering i det en bør ta inn i forskriften at personen må være ansatt i virksomheten før han/hun går ut i praksis.

4)

§ 9 annet ledd - Det bør presiseres i forskrift hvorvidt det skal være mulig å selge ordensvaktpraksis eller ikke. Slik arbeidsgruppen ser det har Justisdepartementet ment at det ikke skal være adgang til dette, og at virksomhet som har blitt godkjent for å drive egenerhold og som har fått tillatelse til å drive opplæring kun gjelder opplæring av egne ansatte. Arbeidsgruppen er enig i dette. Slik forskriften er skrevet i dag fremgår imidlertid ikke dette klart.

5)

§ 12 "*tilleggsopplæring for utførelse av spesialtjeneste*" - som følge av at ordensvaktjeneste ikke lenger er en spesialtjeneste må § 12 endres.

6)

§ 14 "*særlig om ordensvaktjeneste*" tas ut i det grunnutdanningen dekker kravene for å arbeide som ordensvakt. Det vil fortsatt være mulig å gjennomføre ordensvaktpraksis etter § 9.

7)

§ 18 - Det foreslås at fagbrev likestilles med 4 års relevant erfaring som vekter.

8)

§ 18 annet ledd. Arbeidsgruppen tolker bestemmelsen slik at praksisinstruktøren må være ansatt i opplæringsvirksomheten som forestår praksisopplæringen. For å sikre at det benyttes godt kvalifiserte praksisinstruktører over hele landet, ser imidlertid arbeidsgruppen at det kan være en fordel at praksisinstruktører også kan leies inn. Arbeidsgruppen er dermed av den oppfatning at praksisinstruktøren må være ansatt som vekter eller instruktør, men ikke nødvendigvis ved vedkommende opplæringsvirksomhet.

9)

Faggruppens sammensetning og arbeidsoppgaver nedfelles i forskrift.

Vedrørende ikrafttredelse og overgangsregler:

Arbeidsgruppen ønsker at det nye utdanningssystemet trer i kraft så raskt som mulig. Dersom man raskt kommer i gang med arbeidet og får tilført midler, er arbeidsgruppen av den oppfatning at det er både teknisk og administrativt mulig å få hele utdanningsprogrammet opp i løpet av 2012. Det understrekes at en forutsetning for å få dette til er at arbeidet med eventuelle forskriftsendringer og eksamensdatabasen raskt kommer i gang. Slik arbeidsgruppen ser det må forskriftsendringene ha trådt i kraft før saksbehandlingen av søknadene begynner.

Arbeidsgruppen er av den oppfatning at det ved behov er mulig å iverksette enkelte deler av utdanningsprogrammet før andre. Dette vil eksempelvis gjelde iverksetting av kravene til instruktører.

Arbeidsgruppen ser at det bør utarbeides overgangsregler som er enkle å forholde seg til og som nødvendigvis må gå over noe tid slik at aktørene får mulighet til å imøtekomme kravene som settes. Ved å utarbeide gode overgangsregler vil man også imøteses bransjens bekymring om at det ikke vil være tilstrekkelig antall kvalifiserte ordensvakter og instruktører (herunder hoved- og praksisinstruktører) når reglene trår i kraft.

Oslo 28. november 2011

Jon Norheim

Trond Karlsen

Asle Moe

Anette Berger

Vedlegg:

Skisse over vekterutdanningen

Referat av 11. august 2011 – med vedlegg

Referat av 08. november 2011

Høringsinnspill fra:

Oslo politidistrikt,

Hedemark politidistrikt,

Røde Kors,

Brannvernforeningen,

Tom Rødbøl,

NHO-Service,

Handels- og Næringsdepartementet,

Utdanningsdirektoratet,

Norsk Luftfartstilsyn,

Norsk Rockforbund,

Kent Korsell,

NHO-Reiseliv